

Өрт-техникалық минимум

Қазақстан Республикасындағы заңнамалық талаптар, ұйымдардың міндеттері және практикалық қорғану шаралары

Оқытудың мақсаты

Білім

Өрт қауіпсіздігі саласындағы білім деңгейін арттыру

Алдын алу

Объектілерде өрттің туындауының алдын алу

Өмір және денсаулық

Төтенше жағдайлар кезінде адамдардың өмірі мен денсаулығын сақтау

Эвакуация

Өрт кезінде қауіпсіз эвакуацияны қамтамасыз ету

Қазақстанның заңнамалық базасы

«Азаматтық қорғау туралы» Заң

2014 жылғы 11 сәуір, № 188-V — өрт қауіпсіздігі саласындағы негізгі нормативтік құжат

Өрт қауіпсіздігі қағидалары

ТЖМ-нің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы — ұйымдарға қойылатын егжей-тегжейлі талаптар

Техникалық регламент

«Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405

Қазақстан Республикасының азаматтық қорғау туралы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді, осы Заңнан және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады

Қазақстан Республикасының өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық актілеріне техникалық регламенттер, өрт қауіпсіздігі қағидалары, нұсқаулықтар және өрт қауіпсіздігі талаптарын қамтитын Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілері жатады.

Өрт қауіпсіздігі дегеніміз не?

Адамдардың, мүліктің, қоғам мен мемлекеттің өрттен қорғалу жағдайы

Өрт қауіпсіздігі — өрттің туындау жағдайларын болдырмауға және оның салдарын барынша азайтуға бағытталған шаралар кешені.

Өрт – адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін, зиян келтіретін, жеке және заңды тұлғаларға материалдық залал келтіретін, қоғам мен мемлекет мүдделеріне нұқсан келтіретін бақылаусыз жану.

Негізгі қағида

Өрттің алдын алу оның салдарын жоюдан әлдеқайда маңызды.

Алдын алу шаралары әрқашан әрекет етуден тиімді әрі арзан.

Ұйымдардың негізгі міндеттері

Өрттердің алдын алу

Объектіде жүйелі профилактика жүргізу және барлық қауіпсіздік талаптарын сақтау

Өрт сөндіру құралдары

Өрт сөндіргіштер мен өрт сөндіру жүйелерін дұрыс пайдалану және уақтылы техникалық қызмет көрсету

Эвакуация жолдары

Ұйымның барлық қызметкерлерінің эвакуация маршруттары мен тәртібін білуі

Өрт кезіндегі іс-қимыл

Өрт немесе түтін байқалған кездегі дұрыс іс-қимылдың нақты алгоритмі

Ұйымдардың міндеттері — 1-бөлім

1 Заңнаманы сақтау

Нормативтік актілердің талаптарын және мемлекеттік өрт бақылауы инспекторларының нұсқамаларын орындау

2 Қауіпсіздік шараларын әзірлеу

Объектіде өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нақты шараларды әзірлеу және жүзеге асыру

3 Қызметкерлерді оқыту

Өртке қарсы үгіт-насихат жүргізу және ұйымның барлық персоналын тұрақты оқыту

4 Жүйелердің жарамдылығы

Барлық өрт сөндіру, дабыл беру және хабарлау жүйелері мен құралдарын жарамды күйде ұстау

Ұйымдардың міндеттері — 2-бөлім

Өрт сөндіруге жәрдемдесу

Өрттерді сөндіру және аварияларды жою кезінде өрт сөндіру бөлімшелеріне жәрдем көрсету

Ақпарат ұсыну

Уәкілетті органдардың сұрауы бойынша өрт қауіпсіздігінің жай-күйі туралы мәліметтер ұсыну

Өрттер туралы хабарлау

Объектіде болған әрбір өрт жағдайы туралы өртке қарсы қызметке дереу хабарлау

Оқу-жаттығулар мен жаттығулар

Барлық қызметкерлердің қатысуымен азаматтық қорғау саласында тұрақты оқу-жаттығулар мен жаттығулар өткізу

Бұзушылықтар үшін жауапкершілік

Әкімшілік

Өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтамағаны үшін айыппұлдар мен санкциялар

Қылмыстық

Адамдардың қаза болуына немесе ірі материалдық залал келтіруге әкеп соққан бұзушылықтар үшін

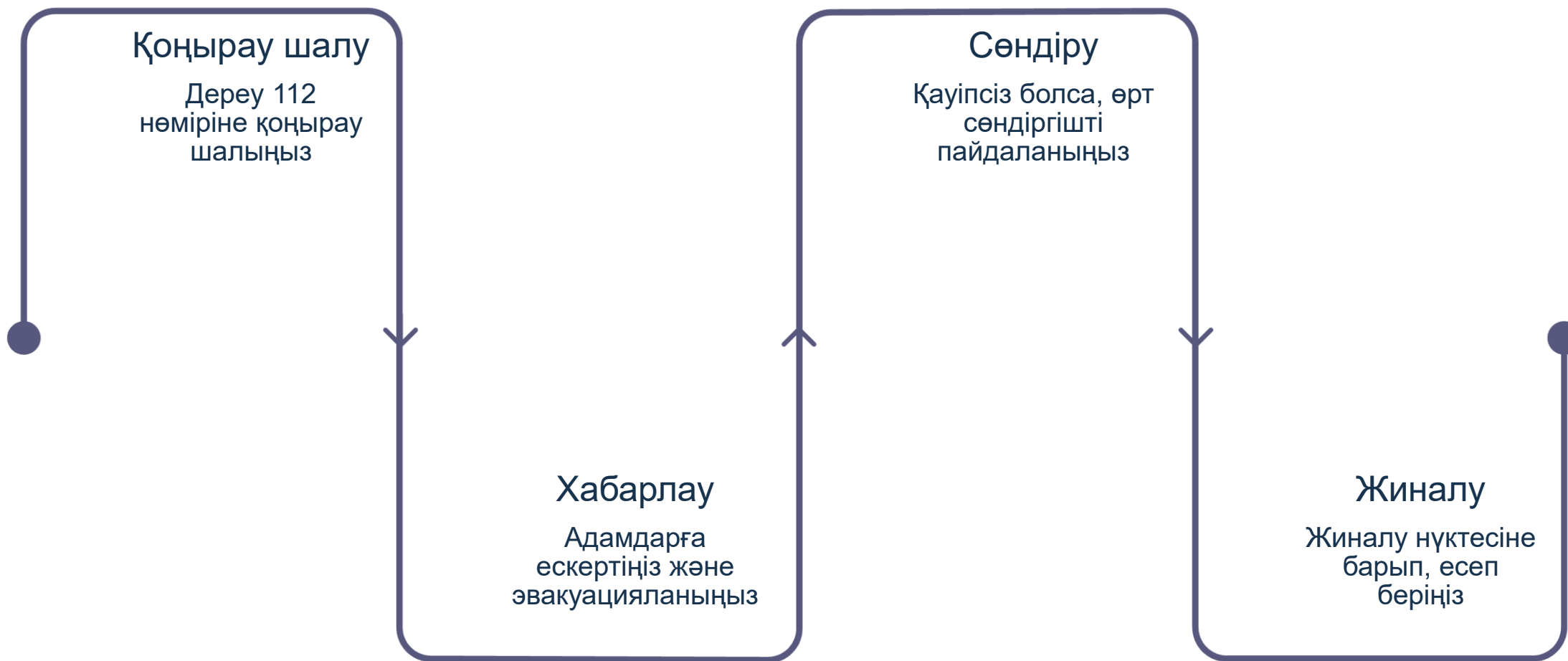

Азаматтық-құқықтық

Өрт салдарынан мүлікке және денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу

Практикалық мысал: өртті анықтау

Өрт анықталған кезде дереу қоңырау шалыңыз 101 және 112 — бір секунд та жоғалтпаңыз!

Қазақстан Республикасының «Азаматтық қорғау туралы» Заңымен елді мекендердің телефон желілерінде өртке қарсы қызмет бөлімшелерін шақыру үшін бірыңғай 101 және 112 нөмірлері белгіленген

Ұйымдардың құқықтары

→ Ұсыныстар енгізу

Азаматтық қорғау және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шараларды әзірлеуге қатысу

→ Өрттердің себептерін тергеп-тексеру

Өз объектілеріндегі өрттердің себептері мен мән-жайларын өз бетінше тергеп-тексеру

→ Қызмет құру

Ұйымның өз қаражаты есебінен кәсіби өртке қарсы қызмет құру

→ Ақпарат алу

Уәкілетті органдардан азаматтық қорғау мәселелері бойынша ақпарат сұрату және алу

Ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі

Ұйым басшылары жекелеген жұмыс учаскелерінде өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында өз бұйрығымен өрт қауіпсіздігі талаптарының сақталуына жауапты адамдарды (оларға тұрақты, уақытша немесе атқаратын жұмыстарына (көрсететін қызметтеріне) байланысты міндет жүктелген адамдарды) Заңның 16-бабы 2-тармағының және 18-бабы 2-тармағының талаптарына сәйкес тағайындай алады.

О назначении ответственных лиц за соблюдение пожарной безопасности

В соответствии с требованиями статьи 16 Закона Республики Казахстан «О гражданской защите», раздела №1 главы №1 пункта № 4 Правил пожарной безопасности, утверждённые приказом Министра по чрезвычайным ситуациям РК от 21 февраля 2022 года №55 **ПРИКАЗЫВАЮ:**

1. Ответственность за обеспечение пожарной безопасности по _____ возложить:

1.1 На Директора _____ – за руководство в области пожарной безопасности по предприятию.

1.2 На Заместителя директора - Главного инженера – за планирование и выполнение противопожарных мероприятий, организацию контроля за соблюдением противопожарного режима, за организацию технической эксплуатации систем пожарной автоматики, а так же за организацию пожарно-технической подготовки персонала и проведение противопожарных тренировок.

2. Ответственность за пожарную безопасность объектов _____ по управлениям, регионам и структурным подразделениям возлагается на руководителей соответствующих управлений, регионов и структурных подразделений предприятия или должностных лиц, исполняющих их обязанности.

3. Руководителям управлений/служб, регионов и структурных подразделений:

3.1 Обеспечить на вверенных объектах, помещениях соблюдение противопожарного режима, выполнение в установленные сроки противопожарных мероприятий, выявленных проверками.

3.2 Организовать своевременное прохождение подчиненным персоналом противопожарных инструктажей и тренировок, обучение по программам пожарно-технического минимума и требовать от них соблюдение противопожарного режима, выполнение требований Правил пожарной безопасности и законодательства Республики Казахстан в сфере гражданской защиты.

3.3 Обеспечить контроль за выполнением требований пожарной безопасности при проведении ремонтных и огневых работ персоналом и работниками подрядных организаций.

3.4 Установить порядок и ответственность за содержание в исправном состоянии и постоянной готовности к действию все средства связи, обнаружения и тушения пожара.

3.5 Привести в соответствие с требованиями правил пожарной безопасности все основные и запасные пути эвакуации и эвакуационные выходы, впредь содержать их свободными, не допуская их загромождения.

3.6 Установить порядок приведения рабочих мест в пожаробезопасное состояние после окончания работы.

3.7 Назначить своими распоряжениями в соответствии с требованиями **ИНСТРУКЦИИ** :

- ответственных лиц за пожарную безопасность и соблюдение противопожарного режима по каждому производственному участку, отдельному помещению;
- ответственных лиц за техническую эксплуатацию систем и установок пожарной автоматики;
- ответственных лиц за техническую эксплуатацию инженерных сетей (вентиляция и т.д.);
- ответственных лиц за содержание электроустановок зданий и сооружений;
- ответственных лиц за содержание и готовность к использованию первичных средств пожаротушения и средств противопожарного водоснабжения.

Өрт-техникалық минимум (ӨТМ) және өртке қарсы нұсқама

Кәсіпорында ӨТМ және өртке қарсы нұсқама Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2014 жылғы 9 маусымдағы № 276 бұйрығымен бекітілген Ұйымдардың қызметкерлері мен халықты өрт қауіпсіздігі шараларына оқыту қағидаларына және өрт қауіпсіздігі шараларына оқыту жөніндегі оқу бағдарламаларының мазмұнына қойылатын талаптарға сәйкес жүргізіледі.

Оқытудың екі түрі

Ұйымдарда қызметкерлерді оқыту мынадай түрде жүзеге асырылады:

- Өртке қарсы нұсқама
- Өрт-техникалық минимум (ӨТМ)

Құқықтық негіз

Осы қағидалар Қазақстан Республикасының аумағындағы барлық ұйымдар үшін олардың ұйымдық-құқықтық нысаны мен қызмет түріне қарамастан, өрт қауіпсіздігі шараларына оқытуды ұйымдастыруға және өткізуге бірыңғай талаптарды белгілейді.

Өртке қарсы нұсқама: мақсаты мен өткізу шарттары

Ұйымдарда қызметкерлерді оқыту өртке қарсы нұсқама және өрт-техникалық минимум түрінде жүзеге асырылады.

Нұсқаманың мақсаты

Қызметкерлерге өрт қауіпсіздігінің негізгі талаптарын жеткізу, өндірістің технологиялық процестері мен жабдықтарының өрт қауіптілігін, өртке қарсы қорғаныс құралдарын, сондай-ақ өрт туындаған кездегі олардың іс-қимылдарын зерделеу.

Өткізу шарттары

Өртке қарсы нұсқама және өрт қауіпсіздігі бойынша сабақтар көрнекі құралдармен жабдықталған үй-жайда өткізіледі.

Қызметкерлерді қамту

Нұсқама ұйымның барлық қызметкерлерін — жаңадан қабылданғандардан тәжірибелі қызметкерлерге дейін — Қағидаларда белгіленген түрі мен мерзімділігіне сәйкес қамтиды.

Өртке қарсы нұсқаманы ұйымдастыру

Кім өткізеді

Өртке қарсы нұсқаманы ұйым басшысы немесе өрт қауіпсіздігіне жауапты тұлға осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес өртке қарсы нұсқаманың Үлгілік бағдарламасы бойынша өткізеді.

Қызмет ерекшеліктерін ескеру

Өртке қарсы нұсқама өткізу кезінде ұйым қызметінің ерекшелігі ескеріледі.

Құқықтық негіз

Өртке қарсы нұсқама ұйым қызметкерлерін Қазақстан Республикасының «Азаматтық қорғау туралы» Заңының 61-бабының талаптарымен таныстыруды қамтиды.

- Өртке қарсы нұсқамалардың барлық түрлерін және өрт-техникалық минимумды өткізу бағдарламаларын ұйым басшысы бекітеді.

Өртке қарсы нұсқаманың түрлері

Өткізу сипаты мен уақытына қарай өртке қарсы нұсқама 5 түрге бөлінеді:

1	Кіріспе Жұмысқа қабылдау кезінде, уақытша және маусымдық қызметкерлермен, практикадан өтетін студенттермен өткізіледі
2	Бастапқы Әрбір қызметкермен тікелей жұмыс орнында жеке өткізіледі
3	Қайталама Объектінің түріне байланысты белгіленген мерзімділікпен кесте бойынша өткізіледі
4	Жоспардан тыс Технологиялық процестер өзгергенде, ӨҚ талаптары бұзылғанда, бақылаушы органдардың нұсқамасы бойынша өткізіледі
5	Мақсатты Өрт қауіптілігі жоғары біржолғы жұмыстар, отпен жүргізілетін жұмыстар, көпшілік іс-шаралар кезінде өткізіледі

Кіріспе өртке қарсы нұсқама

Кіріспе нұсқамадан кім өтеді

Біліміне, кәсібі (лауазымы) бойынша жұмыс өтіліне қарамастан жаңадан қабылданған барлық қызметкерлер; уақытша және маусымдық қызметкерлер; өндірістік оқуға немесе практикаға келген білім алушылар мен студенттер.

Кіріспе нұсқаманы аяқтау

Кіріспе өртке қарсы нұсқама қызметкердің алған дағдылары мен білімін тексерумен, өртке қарсы режимді сақтау, өрт туындаған кездегі іс-қимылдарды практикалық жаттықтыру және өрт сөндіру құралдары мен өртке қарсы қорғаныс жүйелері туралы білімін тексерумен аяқталады.

Жұмысқа жіберу

Кіріспе нұсқамадан өтпеген тұлғалар қызметтік міндеттерін орындауға жіберілмейді.

Бастапқы өртке қарсы нұсқама

Өткізу орны

Бастапқы өртке қарсы нұсқама тікелей жұмыс орнында өндірістік объектілерде, сақтау және сауда объектілерінде, сондай-ақ адамдар жаппай болатын объектілерде өткізіледі.

Өткізудің мазмұны мен нысаны

Бастапқы өртке қарсы нұсқама әрбір қызметкермен жеке, практикалық көрсету және дағдыларды пысықтау арқылы өткізіледі:

- Алғашқы өрт сөндіру құралдарын пайдалану
- Өрт туындаған кезде әрекет ету
- Эвакуация қағидаларын сақтау
- Зардап шеккендерге көмек көрсету

Бір типті жабдыққа қызмет көрсететін және ортақ жұмыс орны шегіндегі адамдар тобымен өткізуге жол беріледі.

Қайталама, жоспардан тыс және мақсатты нұсқамалар

Қайталама нұсқама — мерзімділігі

- Білім беру, денсаулық сақтау және әлеуметтік қамсыздандыру объектілері — жарты жылда кемінде бір рет
- Өндірістік объектілер, сақтау және сауда объектілері, адамдар жаппай болатын объектілер — жылына бір рет
- Адамдар жаппай болатын объектілерге жатпайтын қоғамдық ғимараттар — 2 жылда бір рет

Жоспардан тыс нұсқама — негіздер

- Өндірістің технологиялық процесінің өзгеруі
- Жабдықты ауыстыру немесе жаңғырту
- Өрт қауіпсіздігі талаптарының бұзылуы
- Мемлекеттік бақылау лауазымды тұлғаларының нұсқамасы бойынша
- Ұқсас өндірістердегі өрттер туралы ақпараттың келіп түсуі

Мақсатты нұсқама — өткізу жағдайлары

- Өрт қауіптілігі жоғары біржолғы жұмыстарды орындау
- Төтенше жағдайлардың салдарын жою
- Отпен жүргізілетін жұмыстарды орындау
- Экскурсиялар өткізу
- Адамдар жаппай болатын іс-шараларды дайындау

Ұйымдардың қызметкерлері мен
халықты өрт қауіпсіздігі шараларына
оқыту қағидаларына және өрт қауіпсіздігі
шараларына оқыту жөніндегі оқу
бағдарламаларының мазмұнына
қойылатын талаптарға
1-қосымша

Өртке қарсы нұсқаманың үлгі бағдарламасы

1. Өрт және жарылыс қауіптілігі жағдайлары бойынша ұйымның (өндірістің) ерекшелігі мен өзгешіліктері туралы жалпы мәліметтер.

2. Қызметкерлердің міндеттері және олардың өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауға жауапкершілігі.

3. Ұйымдағы өртке қарсы режиммен таныстыру.

4. Өртке қарсы режимді сақтау жөніндегі бұйрықтармен, өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқамалармен таныстыру.

5. Өрттің алдын алу және оны сөндіру бойынша жалпы шаралар:

құрылымдық бөлімшелердің, цехтарды, учаскелердің басшылары үшін (гидранттар мен ішкі өрт крандарын тексеру және сынау, өрт сөндіргіштерді, автоматты өрт сөндіру және дабыл құралдарын зарядтау мерзімдері, цех немесе учаске персоналын алғашқы нұсқамадан өткізу бағдарламасымен таныстыру, жеке және ұжымдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және тағы басқа да өрт қауіпсіздігі талаптары мен қағидалары);

қызметкерлер үшін (жану немесе өрт кезіндегі іс-әрекеттер, өрт туралы өрт сөндіру бөліміне және тікелей басшыға хабарлау, жануды немесе өртті сөндіру тәсілдері мен құралдары, жеке және ұжымдық қауіпсіздік құралдары мен шаралары, объектіде белгіленген өртке қарсы режимді білу және сақтау).

6. Алғашқы өрт сөндіру құралдарының, гидранттардың, су қоры мен құм, эвакуациялау жолдары мен шығу жолдарының орналасу орындарымен танысу (эвакуациялау жоспарына сәйкес). Тиісті үй-жайлар мен аумақтарды аралау.

7. Қолданылатын шикізаттың, материалдардың және дайындалатын өнімнің өрт қауіпті қасиеттері. Технологиялық үдерістің өрт қауіптілігі.

8. Өрт сөндіргіштердің түрлері және оларды өрттің сыныбына (жанғыш заттың түріне, жабдықтың ерекшелігіне) қарай қолдану.

9. Электр қондырғылары мен өндірістік жабдықты сөндіру кезіндегі талаптар. Өрт кезінде және эвакуациялау жолында қою түтіндеген кезде нұсқамадан өтушінің жүріс-тұрысы мен іс-қимылы.

10. Өрт туралы хабарлау тәсілдері. Өрт шыққан кездегі жеке қауіпсіздік шаралары. Зардап шеккендерге дәрігерге дейінгі көмек көрсету тәсілдері.

11. Практикалық сабақ.

Өрт-техникалық минимум (ӨТМ)

1 ай

Бастапқы оқыту мерзімі

Өндірістен қол үзіп — жұмысқа
қабылданғаннан кейін бір ай ішінде

3 жыл

Өндірістен қол үзіп оқытудың мерзімділігі

Соңғы оқытудан кейін кемінде үш жылда бір
рет

1 жыл

Өндірістен қол үзбей оқытудың мерзімділігі

Өндірістен қол үзбей оқыту — жылына
кемінде бір рет

- ❑ «Өрт қауіпсіздігі» мамандығы бойынша кәсіптік, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар немесе «Өрт қауіпсіздігі», не кәсіби өртке қарсы қызмет мамандарын арнайы даярлау бойынша оқудан өткен тұлғалар ӨТМ бойынша оқудан өтпейді.

Өндірістен қол үзіп ӨТМ-нен өтетін қызметкерлер санаттары

Өрт-техникалық минимум бойынша оқудан оқу орталықтарында, өндірістен қол үзіп мына тұлғалар өтеді:

Ұйымдардың басшылары

Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге
жауапты тұлғалар

Қауіпті объектілердің қызметкерлері

Жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі
бойынша өндіріс санаттары А, Б

Отпен жүргізілетін жұмыстарды орындайтын

Электр-газбен дәнекерлеу жұмыстары,
бензин кескіші, желім, мастика,
полимерлік материалдар, дәнекерлеу
шамдары, алаулар, жанарғылар, битум

Өрт автоматикасына жауапты тұлғалар

Өрт автоматикасы жүйелері мен қондырғыларын пайдалануға
жауапты қызметкерлер

Адамдар жаппай болатын объектілер

Адамдар жаппай болатын объектілерде өрт қауіпсіздігін
қамтамасыз етуге жауапты қызметкерлер

Өндірістен қол үзбей ӨТМ-нен өтетін қызметкерлер санаттары

Өндірістен қол үзбей оқудан кім өтеді

- Ауыл шаруашылығы ұйымдарының қызметкерлері
- Педагог қызметкерлер
- Электриктер
- Ұйымдарды күзетуді жүзеге асыратын қызметкерлер (жеке күзет ұйымдарының күзетшілерін қоспағанда)
- Адамдар жаппай болатын объектілердің қызметкерлері (өндірістен қол үзіп оқитын санаттарда көрсетілген қызметкерлерді қоспағанда)

Ұйымда оқытуды кім жүргізеді

Өрт-техникалық минимум бағдарламалары бойынша тікелей ұйымда оқытуды:

- **ұйым басшысы**
- **өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жауапты тұлға, оқу орталықтарында оқудан өткен тұлға жүргізеді**

Өрт-техникалық минимумы көлемінде
өрт қауіпсіздігі саласындағы білімдерді тексеру
бойынша біліктілік куәлігі

(Ұйымның толық атауы)

Өрт-техникалық минимум бойынша

№ біліктілік күәлігі

Берілді _____
(тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))
Лауазымы _____
Жұмыс орны _____

Түрлі түсті сурет (3x4)

Жұқтыру

(ішкі беті, оң жағы және келесі беттері)

Білімін тексеру туралы мәліметтер

Ол біліміне емтихан тапсырды

Негіздеме: 20 ж. № хаттама

20 ж. _____ дейін жарамды

Басшы _____

(оқу орталығының) (тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))

M.O.

NIRA ASTANA

(ұйымның толық атауы)

20 ж. " "

№ _____ бұйрығына (өкіміне) сәйкес біліктілік комиссиясы мынадай құрамда:

Tepafa _____

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда), лауазымы) мүшелері:

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда), лауазымы)

20 ____ ж. " ____ " ____ өрт-техникалық минимумы көлемінде

өртқауіпсіздігі бойынша емтихан қабылдап, мынадай нәтижелерді

анықтады:

р/с №	Білім алушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)	Лауазымы	Ұйым (цех, учаске)	Оқыту себебі	Білімдерді тексеру жөніндегі белгі (өтті, өтпеді)	Қолы

Жүктөү

Комиссия төрағасы

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))

Комиссия мүшелері:

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))

М.О. 20 ____ ж. " ____ "

Өрт сөндіргіштерді пайдалану

ҚР Өрт қауіпсіздігі қағидаларына, ҚР СТ 1487-2006 және ҚР СТ 1174-2003 талаптарына сәйкес өрт сөндіргіштерді таңдау, орналастыру, паспорттау және техникалық қызмет көрсету талаптары.

Өрт сөндіргіштердің түрі мен санын таңдау

Өрт сөндіру қабілеті және өрт класы

Таңдау өрт сөндіру қабілетіне, жанғыш материалдың түріне қарай өрт класына, қорғалатын үй-жай мен технологиялық жабдықтың ерекшеліктеріне байланысты.

Техникалық сипаттамалар

Қоршаған орта температурасы, өрт сөндіру заты ағынының ұзындығы, жұмыс уақыты және сыйымдылығы ескеріледі.

Өрт сөндіргіштің түрі

Түрі (тасымалды немесе жылжымалы) ықтимал өрт ошағының ауданына байланысты айқындалады.

Аралас өрт ошақтары

Аралас өрт ошақтарында қолданылуы әмбебап өрт сөндіргіштерге артықшылық беріледі.

Өрт сөндіргіштер санын анықтау

Өрт сөндіргіштер саны бір өрт сөндіргіш қорғайтын шекті ауданға және үй-жайдың жалпы ауданына байланысты анықталады.

Қоғамдық ғимараттардың әр қабатында кемінде екі қол өрт сөндіргіші орналастырылады. Ауданы 100 м²-ден аз Д санатындағы үй-жайларды қол өрт сөндіргіштерімен жабдықтамауға жол беріледі.

Өрт сөндіргішке дейінгі ең үлкен қашықтық

Үй-жай түрі	Қашықтық
Қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар	20 м
А, Б және В1–В4 санаттары	30 м
Г санаты	40 м
Д санаты	70 м

Үй-жайларды тасымалданатын өрт сөндіргіштермен жарақтау жөніндегі ең аз тізбе

Үй-жайлардың функционалдық мақсатын атауы және жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша өндірістік немесе қойма үй-жайының (ғимараттың, құрылыстың) санаты	Өрт сөндіргіштердің типімен қорғалатын үй-жайдың ең үлкен ауданы, м ²	Өрт сыныбы	Өрт сөндіргіштердің типіне және корпусының көлеміне қарай өрт сөндіргіштердің қажетті саны							
			Көлемі 10 л көбікпен және сумен өрт сөндіргіштер	Көлемі 1 л ұнтақпен өрт сөндіргіштер, (өрт сөндіргіш заттың массасы, кг)			Ауа-эмульсиялық көлемі 1 л өрт сөндіргіштер		Көлемі 1 л көмірқышқылмен өрт сөндіргіштер, (өрт сөндіргіш заттың массасы, кг)	
				2(2)	5(4)	10(9)	3	6	2(2)	3(5), 5(8)
А, Б, В1-В4 (жанғыш газдар мен сұйықтықтар)	200	А	2++	-	2+	1++	1++	1+	-	-
		В	4+	-	2+	1++	1+	1+	-	-
		С	-	-	2+	1++	-	-	-	-
		Д	-	-	2+	1++	1+	1+	-	-
		(Е)	-	-	2+	1++	-	-	-	2++
В1-В4 (қатты жанғыш заттар мен материалдар)	400	А	2++	4+	2++	1+	1++	1+	-	2+
		Д	-	-	2+	1++	1+	1+	-	-
		(Е)	-	-	2++	1+	-	-	4+	2++
		С	-	4+	2++	1+	-	-	-	-
Г және Д	1800	А	2++	4+	2++	1+	1++	1+	-	-
		Д	-	-	2+	1++	1+	1+	-	-
		(Е)	-	2+	2++	1+	-	-	4+	2++
Қоғамдық ғимараттар	800	А	4++	8+	4++	2+	2++	1++	-	4+
		(Е)	-	-	4++	-	4+	-	4+	2++

А класты өрт қаупі бар қоғамдық ғимарат

800 м2 = 4 дана ОП5
2500 м2 = X

Пропорция:
2500 м2 x 4 / 800 = 12,5 дана, үлкен жағына дөңгелектейміз
13 дана ОП5 өрт сөндіргіші

Үй-жайларды жылжымалы өрт сөндіргіштермен жарақтау жөніндегі ең аз тізбе

Жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша өндірістік немесе қойма үй-жайының (ғимараттың, құрылыстың) санаты	Өрт сөндіргіштердің тиісті типімен қорғалатын үй-жайдың ең үлкен ауданы, м ²	Өрт сыныбы	Өрт сөндіргіштердің типіне және корпусының көлеміне қарай өрт сөндіргіштердің қажетті саны					
			Көлемі 100 л ауа-көбікпен өрт сөндіргіштер	Көлемі 50 л ауа-эмульсиялық өртсөндіргіштер		Көлемі 100 л ұнтақпен өрт сөндіргіштер	Көлемі л көмірқышқыл мен өрт сөндіргіштер	
				25	50		25	80
А, Б, В1-В4 (жанғыш газдар мен сұйықтықтар)	500	А	1++	2++	1++	1++	-	3+
		В	2+	2++	1++	1++	-	3+
		С	-	-	-	1++	-	3+
		Д	-	-	-	1++	-	-
		(Е)	-	-	-	1+	2+	1++
В1-В4 (қатты жанғыш заттар мен материалдар), Г	800	А	1++	2++	1++	1++	4+	2+
		В	2+	2++	1++	1++	-	3+
		С	-	-	-	1++	-	3+
		Д	-	-	-	1++	-	-
		(Е)	-	-	-	1+	1++	1+

Арнайы орналастыру талаптары

Электрондық жабдық

Қымбат электрондық жабдығы бар үй-жайларда заттардың бүлінуіне жол бермеу үшін хладонды және көмірқышқылды өрт сөндіргіштерді қолдануға жол беріледі.

Автоматты өрт сөндіру қондырғылары

Автоматты стационарлық өрт сөндіру қондырғыларымен жабдықталған үй-жайлар қол өрт сөндіргіштерімен нормативтік мөлшердің 50%-ы есебінен қамтамасыз етіледі.

Қайта толтыру кезінде ауыстыру

Қайта толтыруға жіберілген өрт сөндіргіштер тиісті мөлшердегі толтырылған өрт сөндіргіштермен ауыстырылады.

Объектіде өрт сөндіргіштерді орналастыру

Көрінетін орындар және эвакуациялық шығулар

Қауіпсіз эвакуацияға кедергі келтірмей, көрінетін орындарға және үй-жайдан эвакуациялық шығулардың жанына орналастырылады.

Орнату биіктігі

Массасы 15 кг-нан аз өрт сөндіргіштердің жоғарғы жағы еденнен 1,5 м биіктіктен жоғары болмауы тиіс. Массасы 15 кг және одан көп өрт сөндіргіштердің жоғарғы жағы 1,0 м биіктіктен жоғары болмауы тиіс. Ауыр өрт сөндіргіштерді құлап кетуден міндетті түрде бекіте отырып еденге орнатуға болады.

Пайдалану шарттары

Есіктен өрт сөндіргішке дейінгі қашықтық есіктің толық ашылуын қамтамасыз етуі тиіс. Өрт сөндіргіштерді олардың корпусында көрсетілген рұқсат етілген температура диапазонынан тыс орындарға орнатуға болмайды.

Өрт сөндіргіштерді паспорттау, есепке алу және жауапкершілік

Объектіде өрт сөндіргіштерді сатып алуға, сақталуына және жай-күйін бақылауға жауапты тұлға айқындалуы тиіс.

- Объектіде орнатылған әрбір өрт сөндіргішке паспорт ашылады.
- Өрт сөндіргішке реттік нөмір беріледі, ол өрт сөндіргішке бояумен жазылады.
- Нөмір паспортқа және өрт сөндіргіштердің болуы мен жай-күйін тексеруді есепке алу журналына енгізіледі.
- Объектіде орналастырылған барлық өрт сөндіргіштер белгіленген нысандағы паспорттармен қамтамасыз етіледі

Дата и вид проведенного технического обслуживания	Результаты технического обслуживания огнетушителя					Должность, фамилия, инициалы и подпись ответственного лица
	Внешний вид и состояние узлов огнетушителя	Полная масса огнетушителя	Давление (при наличии индикатора давления) ¹⁾ или масса газового баллона ²⁾	Состояние ходовой части передвижного огнетушителя	Принятые меры по устранению отмеченных недостатков	

¹⁾ Давление в корпусе закачного огнетушителя или в газовом баллоне (если он расположен снаружи и оснащен манометром или индикатором давления).

²⁾ Масса со сжиженным газом для вытеснения ОТВ из огнетушителя. Если баллончик расположен внутри корпуса огнетушителя, то его масса определяется раз в год (для порошковых огнетушителей - выборочно) и сравнивается со значением, указанным в паспорте огнетушителя.

В.2 Өрт сөндіргіштерге техникалық қызмет көрсету журналы

Өрт сөндіргіштің № және маркасы	Техникалық қызмет көрсету (түрі және күні)					Техникалық жай-күйі туралы ескертулер	Қабылданған шаралар	Жауапты тұлғаның лауазымы, тегі, аты-жөнінің инициалдары және қолы
	Өрт сөндіргіш тораптарын тексеру	Сапасын тексеру ӨСЗ	Қысым индикаторы н тексеру	Өрт сөндіргішті қайта толтыру	Өрт сөндіргіш тораптарын сынау-			

В.3 Өрт сөндіргіштерді сынау және қайта толтыру журналы

Өрт сөндіргіштің № және маркасы	Техникалық қызмет көрсету (түрі және күні)					Техникалық жай-күйі туралы ескертулер	Қабылданған шаралар	Жауапты тұлғаның лауазымы, тегі, аты-жөнінің инициалдары және қолы
	Өрт сөндіргіш тораптарын тексеру	Сапасын тексеру ӨСЗ	Қысым индикаторы н тексеру	Өрт сөндіргішті қайта толтыру	Өрт сөндіргіш тораптарын сынау			

Пайдалануға енгізу

Толық дайындық

Өрт сөндіргіштер толық толтырылған және жұмысқа жарамды күйде пайдалануға енгізілуі тиіс.

Пломбалау

Іске қосу-бекіту құрылғысының басқару торабы пломбалануы тиіс.

Тұрақты орны

Өрт сөндіргіштер бүкіл пайдалану мерзімі ішінде өздеріне бөлінген орындарда болуы тиіс.

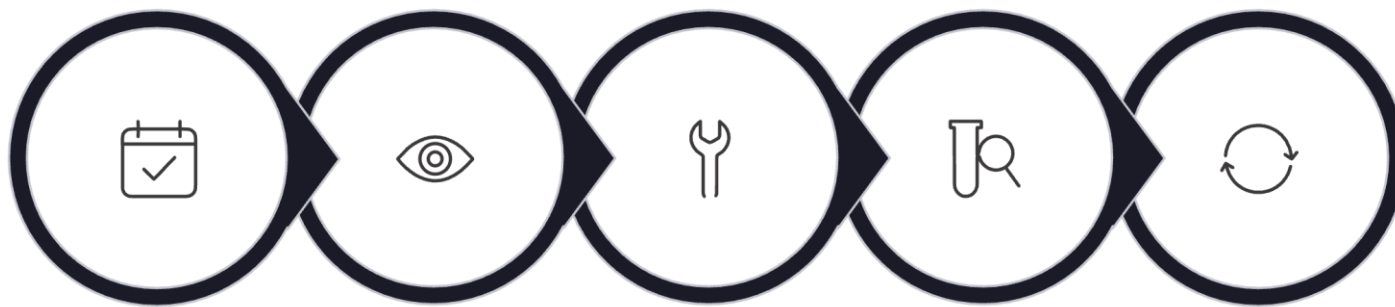
Мақсатсыз пайдалануға тыйым салу

Алғашқы өрт сөндіру құралдарын өрт сөндіруге қатысы жоқ шаруашылық және өзге де мақсаттарға пайдалануға жол берілмейді.

Өрт сөндіргіштерге техникалық қызмет көрсету

Пайдалануға енгізілген өрт сөндіргіштерге техникалық қызмет көрсетілуі тиіс.

Мерзімдік
тексерулер

Қарап-тексерулер

Жөндеу

Сынақтар

Қайта толтыру

Техникалық қызмет көрсету мыналарды қамтиды:
мерзімдік тексерулер, қарап-тексеру, жөндеу,
сынау және өрт сөндіргіштерді қайта толтыру.

Мерзімдік тексерулер

1

Алғашқы тексеру

Пайдалануға енгізу кезінде: сыртқы қарап-тексеру, жинақтылығы, орнатылған орны, нұсқаулықтың оқылуы.

2

Тоқсан сайынғы тексеру

Өрт сөндіргіштің орнатылған орнын және оған баратын жолдарды қарап-тексеру, сондай-ақ өрт сөндіргішті сырттай қарап-тексеру.

3

Жыл сайынғы тексеру

Өрт сөндіргішті, оның орнатылған орнын және оған баратын жолдарды сырттай қарап-тексеру Жыл сайынғы тексеру барысында газ баллонынан ығыстырғыш газдың немесе газды өрт сөндіргіштен ӨСЗ-ның ағып кету шамасы бақыланады.

Мерзімдік тексерулер өрт сөндіргіштің жай-күйін, орнатылған орнын және бекітілу сенімділігін бақылау, сондай-ақ еркін қолжетімділікті және пайдалану нұсқаулығының оқылуын тексеру үшін қажет.

Кемінде 5 жылда бір рет әрбір өрт сөндіргіш пен ығыстырғыш газ баллонының заряды толық босатылып, өрт сөндіргіш корпусы ӨСЗ қалдықтарынан толық тазартылуы, сыртқы және ішкі қарап-тексеру жүргізілуі, сондай-ақ өрт сөндіргіш корпусының, іске қосу бастиегінің, шлангінің және бекіту құрылғысының беріктігіне гидравликалық және герметикалығына пневматикалық сынақтар жүргізілуі тиіс.

Жүргізілген тексерулер мен сынақтар туралы өрт сөндіргіште, оның паспортында және өрт сөндіргіштерді есепке алу журналында белгі қойылады (ҚР СТ 1487-2006 «Өрт техникасы. Өрт сөндіргіштер. Пайдалануға қойылатын талаптар» стандартының В қосымшасы).

Тасымалды және жылжымалы өрт сөндіргіштерді пайдалану немесе сақтау кезінде бір жыл ішінде газды өрт сөндіру затының немесе ығыстырғыш газдың ағуы мыналар үшін аспауы тиіс:

- Қысым индикаторымен жабдықталған айдамалы тасымалды өрт сөндіргіштерде (ұнтақты өрт сөндіргіштерде) ығыстырғыш газдың ағуын қысым индикаторы тілінің шкаланың жасыл секторында орналасуы бойынша бақылауға жол беріледі;
- көмірқышқылды тасымалды өрт сөндіргіштер үшін – өрт сөндіру заты массасының бастапқы мәнінің 5%-ынан артық емес, бірақ 50 г-нан артық емес;
- көмірқышқылды жылжымалы өрт сөндіргіштер үшін – өрт сөндіру заты массасының бастапқы мәнінің 5%-ынан артық емес;
- айдамалы басқа үлгідегі жылжымалы өрт сөндіргіштер мен өрт сөндіргіш корпусынан тыс орналасқан газ баллондары үшін – зарядтау қысымының 10%-ынан артық емес.

Өрт сөндіргіштерге жүргізілген техникалық қызмет көрсету туралы жазбалар

Жүргізілген техникалық қызмет көрсету туралы өрт сөндіргіштің паспортында және корпусында (заттаңба немесе бирка арқылы) белгі қойылады, сондай-ақ арнайы журналға жазба енгізіледі (ҚР СТ 1487-2006 «Өрт техникасы. Өрт сөндіргіштер. Пайдалануға қойылатын талаптар» стандартының 13.4-тармағы және В қосымшасы).

Өрт сөндіргішті ашумен қатар жүретін әрбір техникалық қызмет көрсету кезінде анық оқылатын және ұзақ уақыт сақталатын жазуы бар заттаңба жапсырылады. Заттаңбада ҚР СТ 1487-2006 «Өрт техникасы. Өрт сөндіргіштер. Пайдалануға қойылатын талаптар» стандартының 2-кестесінде келтірілген ақпарат болуы тиіс. Қорғаныш полимерлі жабыны және қайнайтын зат қабаты бар заттаңба өрт сөндіргіш корпусына жапсырылады.

Таблица 2

Вид технического обслуживания		
Осмотр огнетушителя (проверен изнутри, снаружи) /дата: месяц, год/	Проверка качества ОТВ /дата;/ перезарядка ОТВ /марка ОТВ, дата перезарядки/	Гидравлическое (пневматическое) испытание /дата проведения, величина испытательного давления/
Организация, проводившая техническое обслуживание; фамилия специалиста		Дата проведения следующего испытания огнетушителя

Механикаландырылмаған өрт сөндіру құралына қойылатын талаптар

Механикаландырылмаған қол өрт сөндіру құралы ГОСТ 16714 талаптарына сәйкес келуі, техникалық жарамды күйде ұсталуы және уақтылы мерзімдік сынақтардан өткізілуі тиіс.

- ❑ ГОСТ 16714 талаптарына сәйкестік — құралды объектіде пайдалануға жіберудің міндетті шарты.

Стандартқа сәйкестік

Құрал ГОСТ 16714 талаптарына сәйкес болуы тиіс

Техникалық жарамдылық

Үнемі жұмысқа жарамды күйде ұстау

Мерзімдік сынақтар

Жоспарлы тексерулерді уақтылы өткізу

Құралға мерзімдік қызмет көрсету

Объектіде өрт қалқандары мен стендтерінің жинақтамасында орналастырылатын механикаландырылмаған қол өрт сөндіру құралына мынадай операцияларды қамтитын мерзімдік қызмет көрсету жүргізіледі:

Тазалау

Құрал беттерінен шаңды, кірді және коррозия іздерін кетіру

Бояуды қалпына келтіру

Түстік таңбалауды ГОСТ 16714 және ҚР СТ ГОСТ Р 12.4.026 талаптарына сәйкестендіру

Құралды түзету

Пайдаланғаннан кейін қалдық деформацияларды жою үшін сүймендер мен тұтас металл багрларды түзету

Қайрау

ГОСТ 12.3.023 талаптарын сақтай отырып, қажетті қайрау бұрыштарын қалпына келтіру

Өрт қалқандары мен стендтері: орналастыру және жинақтау

Қолайлылық және жеделдік

Өндірістік және қойма үй-жайларында, сондай-ақ қорғалатын объектілер аумағында орналастырылатын өрт қалқандары мен стендтері оларға бекітілген өрт сөндіру құралдары мен тасымалды өрт сөндіргіштерді ыңғайлы және жедел алуды (шығаруды) қамтамасыз етуі тиіс.

Санаттар бойынша жинақтау

Өрт қалқандары мен стендтерінің жинақталуы олар арналған объектілердің санаттарына (түрлеріне) сәйкес болуы тиіс.

Таңбалауға қойылатын талаптар

Өрт қалқандарында қызыл сигналдық түсті жиек ақ контрастты фонда ені 30-дан 100 мм-ге дейін болуы тиіс.

Жиекті 45°–60° бұрышпен кезектесетін қызыл сигналдық және ақ контрастты түстердің көлбеу жолақтары түрінде орындауға жол беріледі.

Құм жәшіктері және су сыйымдылықтары

Құм жәшіктері

- Сыйымдылығы: 0,5; 1,0 және 3,0 м³
- ГОСТ 19596 бойынша қалақ күрекпен жинақталады
- Стенд құрамындағы сыйымдылықтар — кемінде 0,1 м³
- Конструкция құмды ыңғайлы алуды қамтамасыз етіп, жауын-шашынның түсуіне жол бермеуі тиіс

Су бөшкелері

- Сыйымдылығы кемінде 0,2 м³
- Өрт сөндіру шелегімен жинақталады
- Өрт сөндіру шелектерінің сыйымдылығы — кемінде 0,008 м³

Өрт мүкәммалын орналастыру және белгілеу

1 Нөмірлеу және байланыс деректері

Өрт қалқандарында, стендтерде, құм жәшіктері мен су бөшкелерінде реттік нөмірлер және жақын жердегі өрт сөндіру бөлімінің телефон нөмірі көрсетілуі тиіс. Өрт қалқанының реттік нөмірі әріптік индексден кейін көрсетіледі: «ӨҚ».

2 Көрінуі және қолжетімділігі

Өрт мүкәммалы көрінетін орындарда орналастырылып, оған еркін және ыңғайлы қолжетімділік қамтамасыз етілуі және өрт кезінде эвакуацияға кедергі келтірмеуі тиіс.

 Өрт мүкәммалына баратын жолдарды үйіп тастау және эвакуация жолдарын жабу жол берілмейді және өрт қауіпсіздігі талаптарын бұзу болып табылады.

Ғимараттарды, құрылыстарды және аумақтарды өрт қалқандарымен жарақтау жөніндегі ең аз тізбе

Үй-жайлардың функционалдық мақсатының атауы және жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша үй-жайлардың немесе сыртқы технологиялық қондырғылардың санаты	Бір өрт қалқанымен қорғалатын шекті аудан, м 2	Өрт сыныбы	Өрт қалқанының типі
А, Б және В1-В4 (жанғыш газдар мен сұйықтықтар)	200	А В (Е)	ЩП-А ЩП-В ЩП-Е
В1-В4 (қатты жанғыш заттар мен материалдар)	400	А Е	ЩП-А ЩП-Е
Г және Д	1800	А В Е	ЩП-А ЩП-В ЩП-Е
Ауыл шаруашылығы дақылдарын бастапқы өңдеу бойынша кәсіпорындардың (ұйымдардың) үй-жайлары мен ашық алаңдары	1000	-	ЩП-СХ
Дәнекерлеу немесе өзге от қауіпті жұмыстарды жүргізу кезіндегі әртүрлі мақсаттағы үй-жайлар	-	А	ЩПП

Ескертпе: 3-кестеде мынадай белгілеулер пайдаланылған:
ЩП-А – А сыныпты өрт ошақтары үшін өрт қалқаны;
ЩП-В – В сыныпты өрт ошақтары үшін өрт қалқаны;
ЩП-Е – Е сыныпты өрт ошақтары үшін өрт қалқаны;
ЩП-СХ – ауыл шаруашылығы кәсіпорындары (ұйымдары) үшін өрт қалқаны;
ЩПП – жылжымалы өрт қалқаны.

Өрт кластары

Жанғыш материалдың түріне қарай өрттер мына кластарға бөлінеді:

A – қатты жанғыш заттар мен материалдардың өрттері;

B – жанғыш сұйықтықтардың немесе балқитын қатты заттар мен материалдардың өрттері;

C – газдардың өрттері;

D – металдардың өрттері;

E – кернеудегі электр қондырғыларындағы жанғыш заттар мен материалдардың өрттері.

Корпуста ығыстырғыш газдың артық қысымын жасау үшін қолданылатын жоғары қысымды баллонмен жабдықталған, 5 кг ӨСЗ толтырылған, қатты (А класты өрт), сұйық (В класты өрт) және газ тәрізді жанғыш заттарды (С класты өрт), сондай-ақ кернеудегі электр жабдығын (Е класты өрт) сөндіруге арналған ұнтақты өрт сөндіргіштің шартты белгілену мысалы:

ОП - 5(6) - ABCE

Шартты белгілену мысалы ұнтақты өрт сөндіргіштің айдамалы түрі, 2 кг ӨСЗ толтырылған, сұйық (В класты өрт) және газ тәрізді жанғыш заттарды (С класты өрт), сондай-ақ кернеудегі электр жабдығын (Е класты өрт) сөндіруге арналған:

ОП - 2(3) - BCE

Өрт қалқандарын механикаландырылмаған өрт құрал-саймандарымен және өрт мүлкімен жинақтау жөніндегі ең аз тізбе

Бастапқы өрт сөндіру құралдарының, механикаландырылмаған құрал-саймандардың және мүлктің атауы	Өрт қалқанының типіне және өрт сыныбына байланысты жинақтау жөніндегі ең аз тізбе				
	ЩП-А А сыныбы	ЩП-В В сыныбы	ЩП-Е Е сыныбы	ЩП-СХ	ЩПП
Өрт сөндіргіштер: ауа-көбікпен (ОВП), көлемі 10 л	2	2	-	2	2
көлемі л, ұнтақпен (ОП), (өрт сөндіргіш құрамының массасы, кг):					
10(9)	1	1	1	1	1
5 (4)	2	2	2	2	2
көлемі л көмірқышқылмен өрт сөндіргіштер (ОУ), (өрт сөндіргіш құрамының салмағы, кг) 5 (3)	-	-	2	-	-
Сүймен	1	1	-	1	1
Ілмек	1	-	-	1	-
Шелек	2	1	-	2	1
Өртке қарсы жайма, қылшық жүнді мата немесе киіз (төсеніш, жәнбайтын материалдан жасалған жабын)	-	1	1	1	1
Үшкір күрек	1	1		1	1
Қалақ күрек	1	1	1	1	-
Айырлар	-	-	-	1	-
Су сақтауға арналған сыйымдылық, көлемі:					
0,2 м 3	-	-	-	1	-
0,02 м 3	1	-	-	-	1
Құмы бар хәшік	-	1	1	-	

Өрт крандарына және өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелеріне қойылатын талаптар

Өрт крандарын орнату және жинақтау

Ішкі өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесі

шкафтарға орнатылған өрт крандары бар жүйеден, сондай-ақ спринклерлік және дренчерлік өрт қауіптілігі жоғары үй-жайларда өртті автоматты түрде сөндіруге арналған су құбыры жүйелерінен тұрады.

Ішкі өртке қарсы су құбырының өрт крандары 1,35 м биіктікте орнатылады, ұзындығы 10–20 м жеңдермен және оқпандармен жабдықталып, пломбаланатын өрт шкафтарына орналастырылады.

Өрт жеңі өрт клапанына және өрт оқпанына қосылған болуы тиіс.

Иінтірек (маховик)

Қолмен ыңғайлы ұстап, айналдыруға мүмкіндік беретіндей орналасуы тиіс.

Клапанның шығару келте құбыры

Жеңді ыңғайлы қосуға мүмкіндік беріп, оны кез келген бағытта төсеген кезде күрт «сынуына» жол бермеуі тиіс.

Өрт шкафтарын ресімдеу және таңбалау

Сигналдық түс

Өрт шкафтарының сыртқы ресімделуінде қызыл сигналдық түс ҚР СТ ГОСТ Р 12.4.026 бойынша қолданылуы тиіс.

Есіктерді таңбалау

Есіктердің сыртқы жағында ең жақын өрт сөндіру бөлімінің реттік нөмірі және телефон нөмірі көрсетіледі.

«ӨК» әріптік индексі

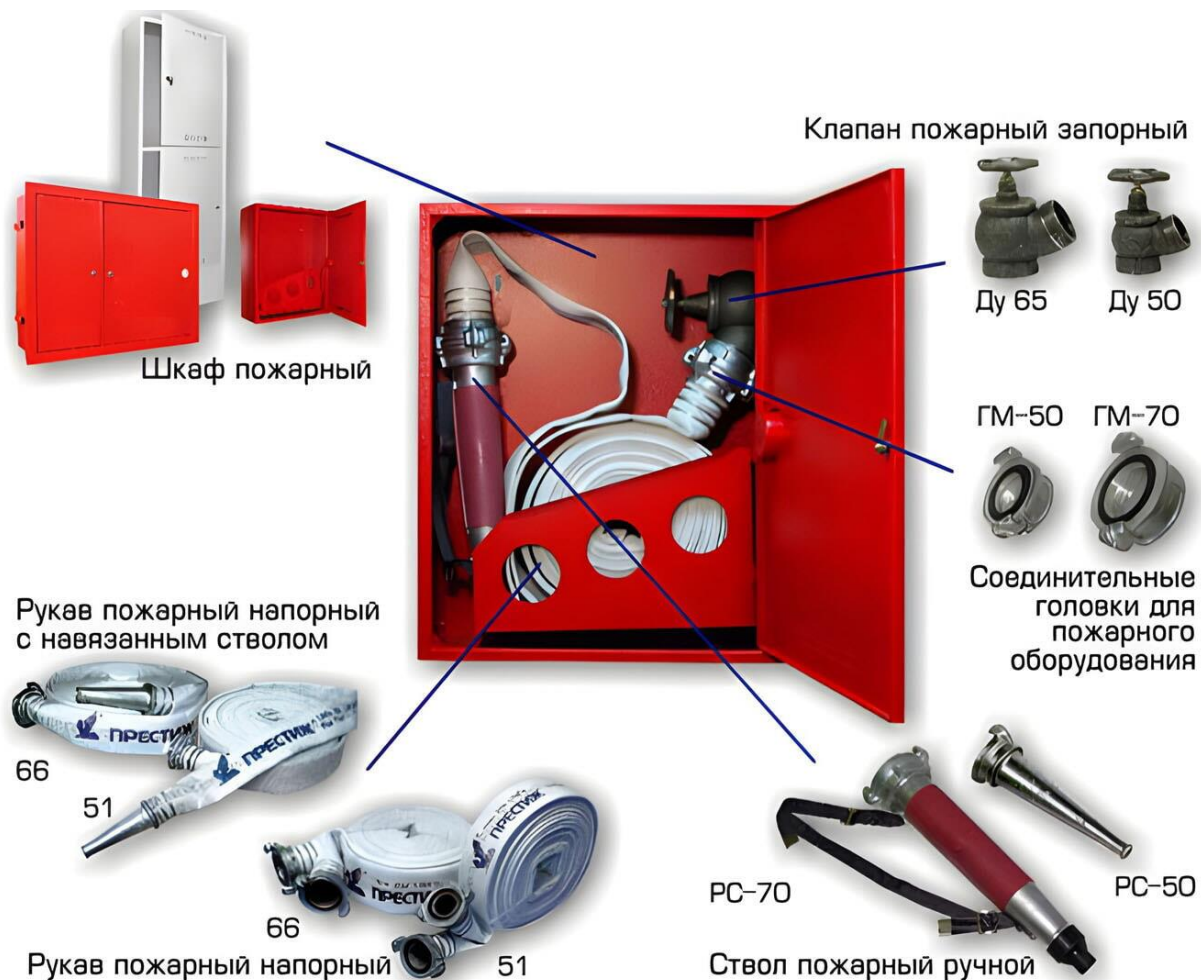
Шкафтың реттік нөмірі «ӨК» әріптік индексінен кейін көрсетіледі. Жазулар ҚР СТ ГОСТ Р 12.4.026 бойынша орындалады.

Пиктограммалар мен белгілер

Шкафтың сыртқы жағындағы әріптік белгілер, жазулар мен пиктограммалар қызыл сигналдық түсте болуы тиіс.

 Шкаф есіктерінде пломбалауға арналған құрылғы болуы тиіс.

Өрт шкафтарына қойылатын конструкциялық талаптар

1 Орнату нұсқалары

Аспалы, жапсарлас және кіріктірілген — ӨК жиынтығы және кемінде екі өрт сөндіргіш (заряд массасы ≥ 5 кг) орналастырылады.

2 Есіктердің ашылуы

Есіктер кемінде 160° бұрышқа еркін ашылып, жең желісін жылдам жазуға мүмкіндік беруі тиіс.

3 Төтенше жағдайда ашу

Конструкция төтенше жағдайда шкафты 15 секундтан аспайтын уақыт ішінде қауіпсіз ашуға мүмкіндік беруі тиіс.

4 Желдету

Конструкция табиғи желдетуді қамтамасыз етуі тиіс. Тесіктер есіктердің жоғарғы және төменгі бөліктерінде немесе бүйір қабырғаларда орналасады.

Өрт сорғы станциясына қойылатын талаптар

Үй-жайда міндетті түрде болуы тиіс құжаттама

1. Сорғыларды іске қосу және бекіту арматурасын ашу тәртібі туралы нұсқаулық
2. Принциптік және технологиялық схемалар

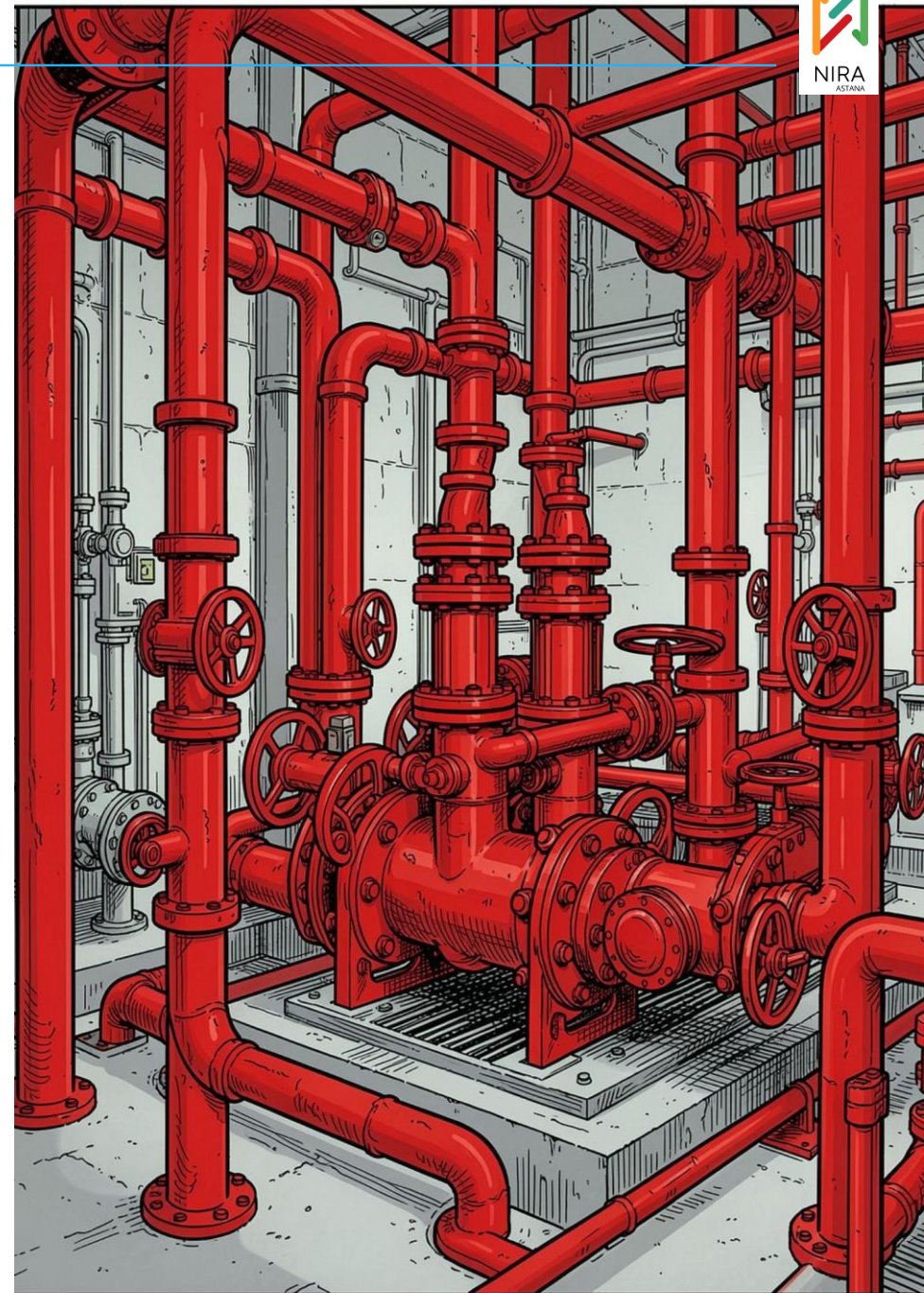
Әрбір ысырма мен сорғыда реттік нөмірлер көрсетіледі. Құбырлар, ысырмалар мен сорғылар қызыл түске боялады.

Тұрақты кезекшіліксіз

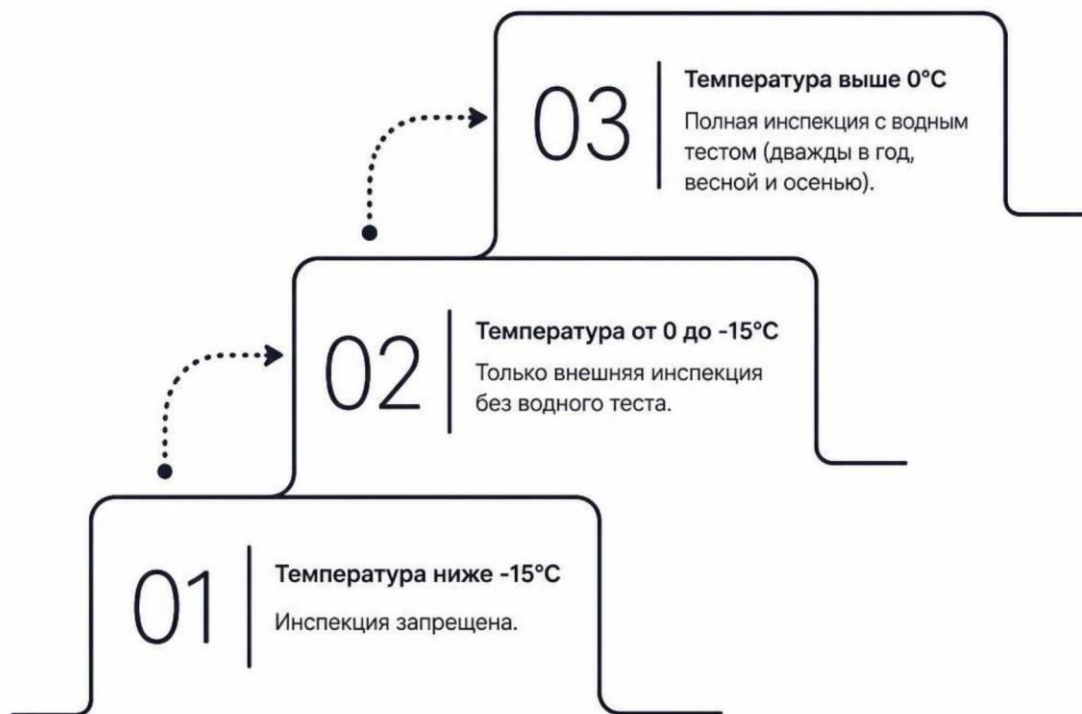
Үй-жай құлыппен жабылады. Кілттердің сақталатын орны есікте көрсетіледі.

Сумен жабдықтау ысырмалары

Қалыпты режимде барлық қол ысырмалары ашық және пломбаланған болуы тиіс.

Өрт гидранттарын қарап-тексеру және техникалық қызмет көрсету

Қарап-тексеру мерзімділігі

Сыртқы өртке қарсы су құбырының өрт гидранттары жылына кемінде екі рет — көктемде және күзде, тек ауа температурасы оң болған кезде қарап-тексеріледі. Қарап-тексерулер кәсіпорын мен аумақтық өртке қарсы қызмет өкілдерінің бірлесіп қатысуымен жүргізіледі. Жұмыс қабілеттілігі суды жіберу арқылы тексеріледі.

Температура -15°C -тан төмен болғанда құдықтарды қарап-тексеру үшін ашуға жол берілмейді. 0 -ден -15°C -қа дейінгі температурада суды жібермей тек сыртқы қарап-тексеруге жол беріледі.

Өрт крандарына техникалық қызмет көрсету

Көктем

Өрт крандарын техникалық қарап-тексеру. Суды жіберу арқылы жұмыс қабілеттілігін (су беруін) тексеру, температура +5°C-тан төмен емес.

1

2

3

4

Жеңдерді қайта орау

Өрт жеңдері жаңа шиыршыққа қайта оралады. Тозуды болдырмау үшін бүктелу орындары ауыстырылады.

Күз

Өрт крандарын қайта техникалық қарап-тексеру. Суды жіберу арқылы жұмыс қабілеттілігін (су беруін) тексеру.

Жеңдерді қайта орау

Өрт жеңдері жаңа шиыршыққа қайта оралады. Бүктелу орындары ауыстырылады.

Өрт крандары техникалық қарап-тексеруге жылына кемінде екі рет — көктемде және күзде ұшыратылады.

Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесін сынау

Мерзімділігі

Кемінде жылына екі рет (көктемде және күзде) — су қысымы мен шығыны бойынша сынақтар.

Комиссия құрамы

Аумақтық өртке қарсы қызметтің қатысуымен. Бөлімше басшысының өкімімен тағайындалады.

Жөндеуден кейін

Сынақ әрбір жөндеуден, реконструкциядан немесе желіге жаңа тұтынушылар қосылғаннан кейін де жүргізіледі.

Сынақ нәтижелерін ресімдеу

Сыртқы өртке қарсы су құбыры

Сынақ нәтижелерін комиссия ресімдейді:

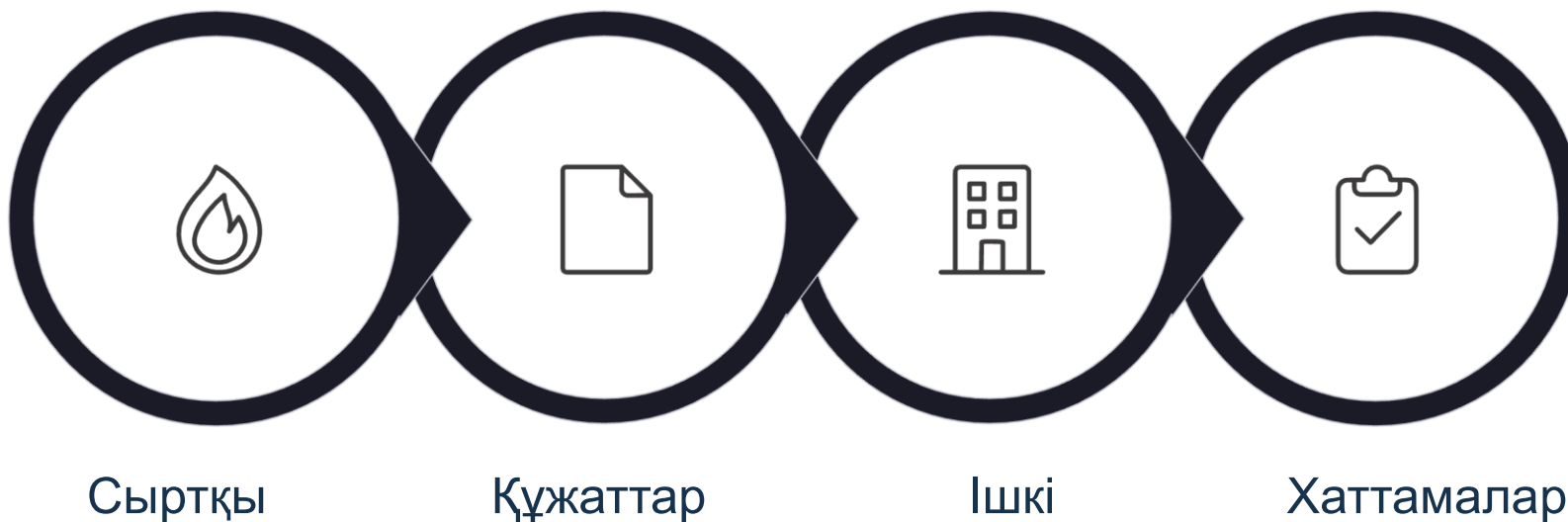
- Су құбыры желісінің су беруіне тексеру актісі
- Өрт гидранттарын тексеру актісі

Бұдан басқа, өртке қарсы қызмет белгіленген нысандағы сынақ құжатын ұсынады.

Ішкі өртке қарсы су құбыры

Сынақ нәтижелері ресімделеді:

- Актімен
- Хаттамалармен

Жөндеу жұмыстары және авариялық жағдайлар

→ Ажыратуға рұқсат

Өртке қарсы су құбыры учаскелерін, сорғы станциясының жабдығы мен резервуарларды уақытша ажыратуға байланысты жөндеу жұмыстары бөлімше басшысының рұқсатын алғаннан кейін ғана жүргізіледі.

→ Қызметке хабарлау

Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелері уақытша ажыратылғанда және жөнделгенде бұл туралы аумақтық өртке қарсы қызмет бөлімшесіне дереу хабарланады.

→ Ақауларды жою

Анықталған ақаулар мен желінің қалыпты пайдалану режимінен ауытқулар дереу авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын ұйымдастыру арқылы жойылады.

Су өткізу желісін су жіберуге тексеру актісі

_____ к. 20__ж. "___"_____

Комиссия мынадай құрамда:

Төрағасы _____

Комиссия мүшелері _____

орнатылған өрт гидранттары бар су өткізу желісіне тексеру жүргізді.

Тексеру нәтижелері:

Су өткізу желісінің түрі: _____; диаметрі: _____ миллиметр (бұдан әрі – мм).

Желідегі қысым: _____ атмосфера (бұдан әрі – атм.);

Орнатылған өрт гидранттарының өлшем-түрі _____;

Су жіберуге тексеру тәсілі _____

Нақты су жіберуі: секундына _____ литр (бұдан әрі – л/с).

Қажетті су жіберуі: _____ л/с.

Комиссияның қорытындысы: _____

Комиссия мүшелері: _____

(қолы)

(қолы)

Өрт гидранттарын тексеру актісі

_____ к. 20__ж. "___"_____

Тексеру жүргізген ұйымның атауы: _____

Комиссия мынадай құрамда:

Төрағасы _____

Комиссия мүшелері _____

Өрт гидрантының сипаты және таңбалануы:

әзірлеушінің атауы, мекенжайы және тауарлық белгісі _____

әзірлеушінің жүйесі бойынша шартты белгілеуі _____

зауыт нөмірі _____

өрт гидрантының биіктігі, _____ мм;

корпустың ішкі диаметрінің шартты өтуі, _____;

шығарылған жылы _____

Тексеру шарты _____

Өлшеу құралдары және сынақ жабдығы туралы деректер: _____

Тексеру нәтижелері:

су өткізу құдығының люгі мен қақпағының, ниппельдің қақпақтары мен оймасының, штанганың үстіңгі шаршысының және өрт гидранты корпусының жарамдылығы _____

құю құрылғысының жұмысқа қабілеттігі _____

өрт гидрантының корпусында және құдықта судың болуы _____

клапанның (ысырманың), сондай-ақ жұмыс қысымы кезінде қосқыштардың және

тығыздамалардың герметикалығы _____

өрт бағанын өрнату кезіндегі өрт гидрантының жұмысқа қабілеттігі _____

өрт гидрантын ашу немесе жабу шарттары _____

су өткізу желісіндегі 0,4-тен бастап 0,6-ға дейінгі МПа қысымның диапазонында су шығысы (су беру) _____

Су беруге тексеру тәсілі _____

Нақты су беру: _____ л/с. Қажетті су беру: _____ л/с.

Комиссияның қорытындысы: _____

Комиссия мүшелері: _____

(қолы)

**Өрт гидранттарың техникалық байқау
АКТИСІ**

Нысаннның атауы Бү Q, Q2

Нысаннның мекенжайы Қабандай бағзы 15, 15А

Комиссия құрамы:

Комиссия құрамы:

1. 3-МӨСБ ауысым жетекшісі, қарауыл бастығы Ісмаев ЖС

2. 3-МӨСБ бөлімше командирі / аға өрт сөндіруші-құтқарушысы _____

Алиштанов Н, Муса М.

3. Нысанның өкілі, лауазымы, А.Ж.Т, ұялы тел, қызметтік тел: _____

Куттыбаев А.А 8705 5408935

[illegible]

ТЖД өкілі:

ТЖД өкілі:

1. З-МӨСБ аға инспектері а.б аға лейтенанты М. Бұтаев

2. З-МӨСБ аға өрт сөндірушісі а.б сержанты Аминтөрінов Н. Н.

Нысанның өкілі: Құттыбаев А.А инспектор

Нысанның өкілі: Құттыбаев А.А. ішкісіз

Сынақ тардың нөмірі	Гидрав ликалық схемаға сәйкес тіреу лердің - өрт крандарының нөмірлері (диаметр)	Шығу санылауының диаметрі, мм	Жең құбыр желісінің ұзындығы, м	Қысым, МПа		Талап етілетін шығыс л/с,	Ағынның жинақ бөлігінің талап етілетін биіктігі, м	Сынаулардың нәтижелері
				өлшенген	Талап етілетін			

Өрт крандарының клапандарын жұмысқа қабілеттілігіне сынау хаттамасы

Пайдаланушы ұйымның атауы _____
Объектінің атауы _____
(ғимарат, өрт бөлігі)
Қызмет көрсететін ұйымның атауы _____
Сынаулар күні және уақыты _____
_____ типті өрт қранының клапандары
_____ типті өрт сорғысы
"Үстем" жабық өрт қранындағы қысым _____ МПа.

Өрт крандарының клапандарын жұмысқа қабілеттілігіне сынау нәтижелері

Тіреу нөмірі- кран нөмірі	Кран диа фра грамм ма сының нөмірі	Диафрагма диаметрі, мм		Клапанды "Ашу- жабу" циклдері нің саны	Қымталғандығы (ағудың болуы)	Сынаулар дың нәтижелері
		жол берілетін	өлшенген			

Гидротестер өрт крандарына
арналған

Өрт жеңдерін жаңа шиыршыққа қайта
орау

Ғимараттар, үй-
жайлар мен
құрылыстардың өрт
автоматикасы
жүйелерін ұстау
кезінде өрт
қауіпсіздігін
қамтамасыз ету
тәртібі

Қазақстан Республикасы — нормативтік талаптар және пайдалану
рәсімдері

Негізгі нормативтік құжаттар

1

ҚР ТЖМ №55 бұйрығы

ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы №55 бұйрығымен бекітілген Өрт қауіпсіздігі қағидалары

2

ҚР ЕЖ 2.02-102-2022

«Ғимараттар мен құрылыстардың өрт автоматикасы»

3

ҚР ҚН 2.02-02-2023

«Ғимараттар мен құрылыстардың өрт автоматикасы»

4

ҚР ЕЖ 2.02-104-2014

«Ғимараттарды, үй-жайлар мен құрылыстарды автоматты өрт дабылы жүйелерімен, автоматты өрт сөндіру қондырғыларымен және адамдарды өрт туралы хабарлау жүйелерімен жабдықтау»

Өрт автоматикасы жүйелерін жабдықтауға қойылатын талаптар

Объектілерді жабдықтау

Ғимараттар, үй-жайлар мен құрылыстар ҚР ҚН 2.02-02-2023 талаптарында айқындалған объектілер тізбесіне сәйкес өрт автоматикасы жүйелерімен қамтамасыз етіледі.

Монтаждау жұмыстары

Өрт автоматикасы жүйелерін монтаждау жұмыстары жобалық құжаттамаға сәйкес жүргізіледі.

Монтаждау және қызмет көрсету жұмыстарын жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын талаптар

Қызмет субъектілері

Өрт автоматикасы жүйелерін монтаждау, баптау және техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметті жеке кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар, рұқсат беру талаптарына сәйкес жүзеге асырады.

Рұқсат құжаты

Уәкілетті органның ведомствосы берген өрт автоматикасы жүйелерін монтаждау, баптау және техникалық қызмет көрсету қызметін жүзеге асыруға арналған рұқсаттың болуы қажет.

- ❑ Талаптар Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2025 жылғы 14 тамыздағы № 322 бұйрығымен бекітілген

Жауапты тұлға: тағайындау және функциялары

Тағайындау

Басшының бұйрығымен үздіксіз пайдаланылуын қамтамасыз ететін өрт автоматикасы жүйелеріне жауапты тұлға тағайындалады. Бұл тұлға жүйелердің техникалық жарамды күйде ұсталуына жауап береді.

Талаптарды орындау

Өрт қауіпсіздігі қағидаларының талаптарын сақтау

Бақылау және қабылдау

Кесте мен шартқа сәйкес техникалық қызмет көрсету жұмыстарын бақылау және қабылдау

Персоналды оқыту

Кезекші персоналды оқыту және қорғалатын үй-жайлардағы адамдарға нұсқама беру

Құжаттама

Пайдалану құжаттамасын әзірлеу және жүргізу

Өрт автоматикасы жүйелеріне техникалық қызмет көрсету

1

Жоспарлы профилактикалық жұмыстар

Жоспарлы профилактикалық жұмыстарды жүргізуді, сондай-ақ ақауларды жоюды және ағымдағы жөндеуді қамтиды.

2

Мерзімділігі және жұмыс көлемі

Мерзімділік, мерзімдік сынақтар және жұмыс көлемдері пайдалану құжаттамасына және стандарттау жөніндегі құжаттарға сәйкес белгіленеді.

3

Орындалған жұмыстарды есепке алу

Орындалған жұмыстар өрт автоматикасы жүйелерінің пайдалану журналында немесе автоматтандырылған жүйеде есепке алынады.

Объектіде талап етілетін құжаттама

Жобалық және қабылдау құжаттамасы

- Өрт автоматикасы жүйелеріне арналған жобалық құжаттама
- Жасырын жұмыстар, сынақтар және өлшеулер актілері
- Өрт автоматикасы жүйелерін пайдалануға қабылдау актісі
- Техникалық құралдардың паспорттары
- Орнатылған аспаптар мен жабдықтардың ведомосы

Пайдалану құжаттамасы

- Газбен өрт сөндіру қондырғылары баллондарын толтыру паспорттары
- Пайдалану нұсқаулықтары және персоналдың лауазымдық нұсқаулықтары
- Қызмет көрсететін ұйыммен жасалған шарттың көшірмесі
- Техникалық қызмет көрсету жұмыстарының жоспар-кестесі және регламенті
- Өрт автоматикасы жүйелерінің пайдалану журналы

Жұмыс режимі және қызмет көрсету

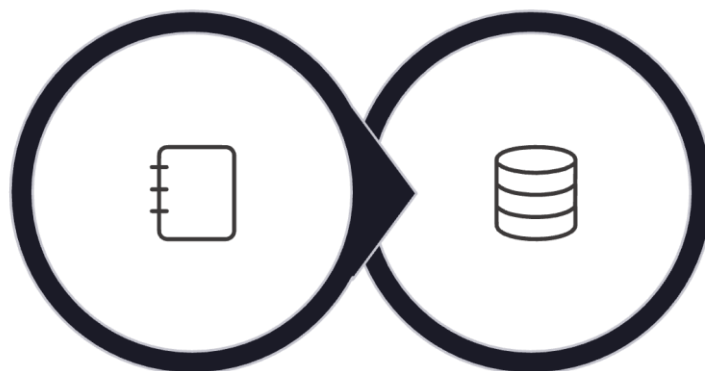
Тұрақты кезекші режим

Өрт автоматикасы жүйелері үнемі кезекші (жобалық) жұмыс режимінде ұсталады.

Техникалық қызмет көрсету кезеңі

Жүйелерді ажыратуға байланысты техникалық қызмет көрсету жұмыстарын орындау кезеңінде объект әкімшілігі қосымша инженерлік-техникалық және ұйымдастырушылық іс-шараларды қабылдау арқылы өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

Техникалық қызмет көрсетуді есепке алу

Журналдағы
жазба

Операциялық журналдағы жазба

Пайдалану журналы

Өртке қарсы қорғаныс жүйелеріне техникалық қызмет көрсету жұмыстарын есепке алу ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы №55 бұйрығымен бекітілген Өрт қауіпсіздігі қағидаларына 4-қосымшаға сәйкес өрт автоматикасы жүйелерінің пайдалану журналында немесе автоматтандырылған жүйеде көрсетіледі.

Техникалық қызмет көрсету мазмұны

1. Жоспарлы профилактикалық жұмыстар

Белгіленген мерзімдерде жоспарлы профилактикалық жұмыстарды жүргізу

2. Ақауларды жою

Ақауларды жою және ағымдағы жөндеу жүргізу

Техникалық қызмет көрсетудің, мерзімдік сынақтардың мерзімділігі мен жұмыс көлемдері қызмет көрсетілетін өрт автоматикасы жүйелерінің техникалық құралдарына арналған пайдалану құжаттамасының, стандарттау жөніндегі құжаттардың талаптарына сәйкес белгіленеді және шартта көрсетіледі.

Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі қағидаттары

Нормативтік база

Өрт қауіпсіздігі қағидалары мен ҚР қолданыстағы құрылыс нормаларының талаптарын сақтау

Жауапкершілік

Жауапты тұлғаны тағайындау және жүйелерді пайдалану жөніндегі функцияларды нақты бөлу

Техникалық қызмет көрсету

Кестеге сәйкес рұқсаты бар ұйымдардың тұрақты жоспарлы қызмет көрсетуі

Құжат айналымы

Объектіде пайдалану және жобалық құжаттаманың толық жиынтығын жүргізу

Өрт автоматикасы жүйелерін пайдалану журналы

Ескерту. 4-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 31.12.2025 № 580 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Өрт автоматикасы жүйелерімен жабдықталған объектінің атауы мен ведомстволық бағыныстылығы (меншік нысаны)

(жүйенің түрі, іске қосу тәсілі)

Мекенжайы, телефоны _____

Жүйені монтаждау күні, монтаждау ұйымының атауы _____

Өрт автоматикасы жүйесінің типі _____

Жүйеге қызмет көрсететін ұйымның (қызметтің) атауы _____

Телефоны _____

2. Өрт автоматикасы жүйесінің сипаттамасы _____

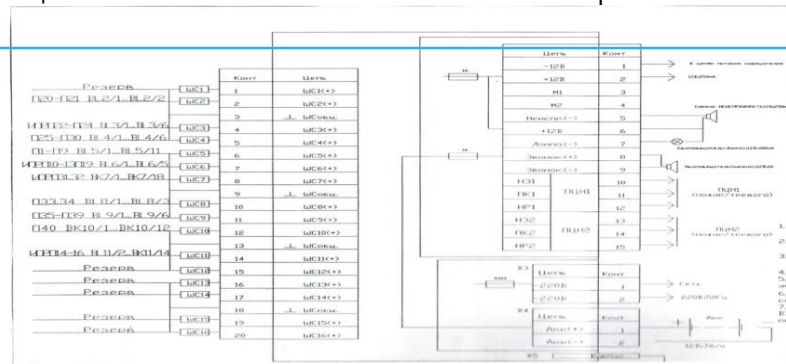
(техникалық құралдардың атауы, типтері, шығару күні, пайдалануды бастау күні, куәландырудың кезекті мерзімі)

3. Өрт автоматикасы жүйесінің қағидаттық немесе монтаждау схемасы.

4. Гидравликалық және электрлік сынау нәтижелері:

Өткізу күні	Сынақ нәтижелері	Қорытынды	Қолы
-------------	------------------	-----------	------

3. Принципиальная или монтажная схема системы пожарной автоматики.

4. Результаты гидравлических и электрических испытаний:

Дата проведения	Результаты испытаний	Заключение	Подпись
16.04.2017г.	Сопротивление изоляции: ШС 2-ШС11 не менее 7, 5 МОм	В норме	

5. Прием-сдача дежурства и техническое состояние системы:

Дата приема-сдачи	Состояние систем за период дежурства	Наименование защищаемых объектов и тип систем, с которых поступали сигналы	Фамилии, подпись сдавшего-принявшего дежурство
20.01.2019г.	Система пожарной автоматики исправна	Сигналы не поступали	Сдал: Смагулов К. Принял: Иванов А.
21.01.2019г.	Система пожарной автоматики исправна	Сигналы не поступали	Сдал: Иванов А. Принял: Капанов Ж.
22.01.2019г.	Система пожарной автоматики исправна. За период дежурства было ложное срабатывание ШС№8 (индикатор ШС №8 показывал неисправность, мигал поочередно красным и зеленым цветом), после проверки складского помещения №1(от, куда поступал сигнал) и очистки от пыли дымового пожарного извещателя ШС8/3, шлейф № 8 был восстановлен и взят под пожарную охрану	ШС8- складское помещение №1	Сдал: Капанов Ж. Принял: Борисов Д.

5. Кезекшілікті қабылдау-тапсыру және жүйенің техникалық жай-күйі:

Қабылдау-тапсыру күні	Кезекшілік кезеңінде жүйелердің жай-күйі	Қорғалатын объектілердің атауы және сигналдар келіп түскен жүйелердің типі	Кезекшілікті қабылдап-тапсырғандардың тегі, қолы
-----------------------	--	--	--

Жүктеу

6. Өрт автоматикасы жүйелерінің бас тартулары мен ақаулықтарын есепке алу

Р/с №	Хабарламаның келіп түскен күні мен уақыты	Бақыланатын үй-жайдың атауы	Ақаулықтың сипаты	Хабарламаны қабылдаған адамның тегі мен лауазымы	Ақаулықты жою күні мен уақыты
-------	---	-----------------------------	-------------------	--	-------------------------------

Жүктеу

Ескертпелер:

- 1) Ақаулықтарды уақытылы жоюды талдау күн сайын жүргізіледі.
- 2) Журналда бас тартулардың, ақаулықтардың, жалған іске қосулардың санын қорытындылау ай сайын жүргізіледі.
- 3) Журналды жедел (кезекші) персонал жүргізеді.

7. Өрт автоматикасы жүйелеріне техникалық қызмет көрсетуді есепке алу.

Р/с №	Күні	Жүйенің типі	Бақыланатын объект	Жүргізілген жұмыстардың сипаты	Жүргізілген жұмыстардың тізбесі	ТҚК жүргізген адамның лауазымы, тегі және қолы
-------	------	--------------	--------------------	--------------------------------	---------------------------------	--

Жүктеу

9. Өрт автоматикасы жүйелерінің іске қосылуын (ажыратылуын) есепке алу.

Р/с №	Бақыланатын объектінің атауы	Өрт автоматикасы жүйесінің түрі мен типі	Іске қосылу (ажыратылу) күні	Іске қосылу (ажыратылу) себебі	Өрттің шығыны	Іске қосылу себебі
-------	------------------------------	--	------------------------------	--------------------------------	---------------	--------------------

7. Өрт автоматикасы жүйелеріне техникалық қызмет көрсетуді есепке алу.

Р/с №	Күні	Жүйенің типі	Бақыланатын объект	Жүргізілген жұмыстардың сипаты	Жүргізілген жұмыстардың тізбесі	ТҚК жүргізген адамның лауазымы, тегі және қолы
-------	------	--------------	--------------------	--------------------------------	---------------------------------	--

Жүктеу

9. Өрт автоматикасы жүйелерінің іске қосылуын (ажыратылуын) есепке алу.

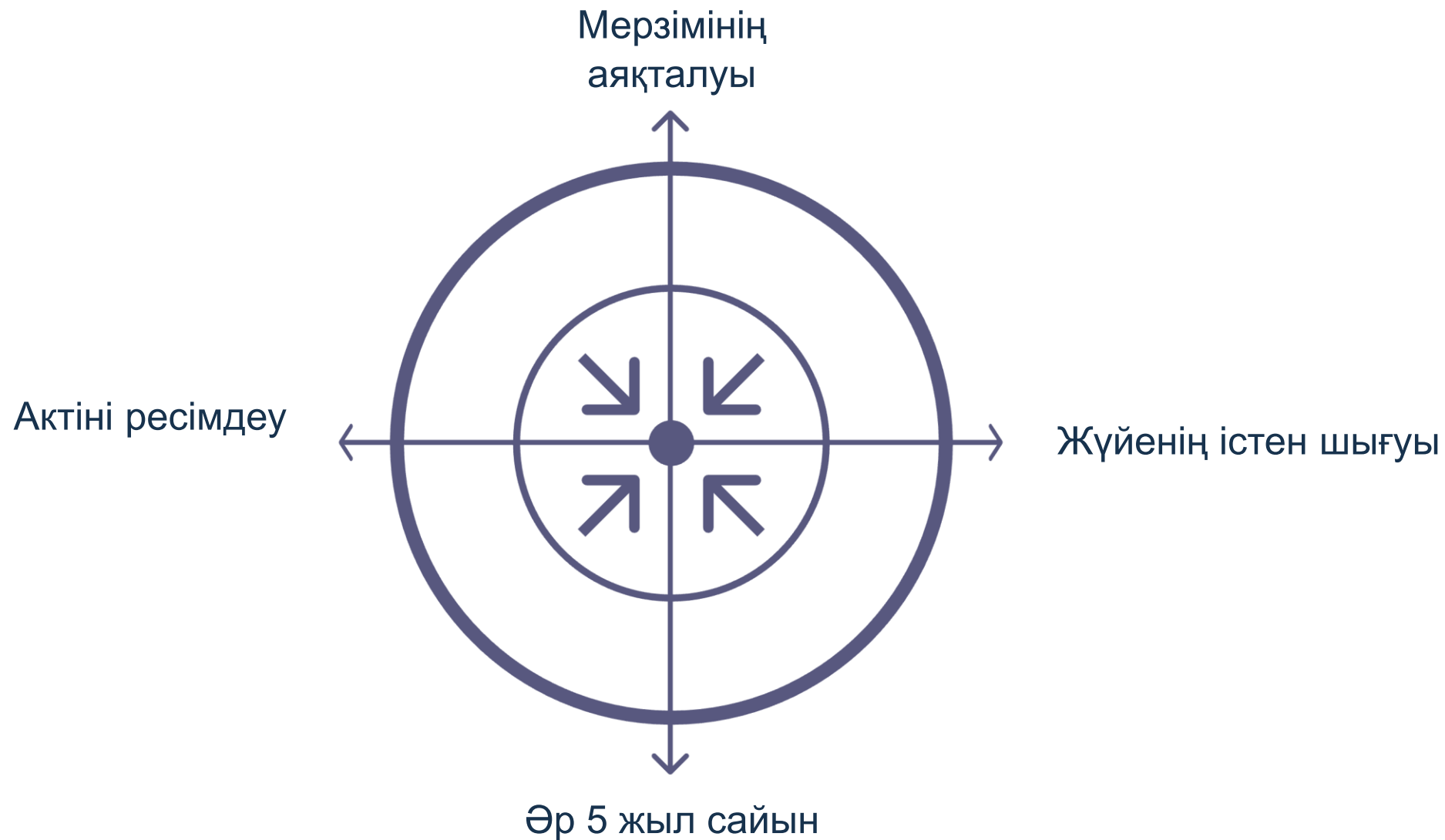
Р/с №	Бақылана тын объектінің атауы	Өрт автоматикасы жүйесінің түрі мен типі	Іске қосылу (ажыратылу) күні	Іске қосылу (ажыратылу) себебі	Өрттің шығыны	Іске қосылу себебі
-------	-------------------------------	--	------------------------------	--------------------------------	---------------	--------------------

Жүктеу

10. Өрт автоматикасы жүйелерімен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасы бойынша техникалық және жедел персоналға нұсқама беру.

Р/с №	Нұсқамадан өтушінің тегі	Нұсқамадан өтушінің атқаратын лауазымы	Нұсқама өткізу күні	Нұсқамадан өтуші адамның қолы	Нұсқама өткізген адамның қолы
-------	--------------------------	--	---------------------	-------------------------------	-------------------------------

Жүйелерді техникалық куәландыру

Өрт автоматикасы жүйелерінің монтаждalған аспаптары мен жабдығының ВЕДОМОСІ

Ескерту. 6-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 31.12.2025 № 580 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

(объектінің атауы)

жобасы бойынша

Жобаның реттік және ерекшелік нөмірі	Атауы	Типі	Зауыт нөмірі	Ескертпе

Жүзету

Тапсырды _____

(тапсырыс беруші өкілінің лауазымы,

тегі, аты, әкесінің (болған жағдайда) (қолы)

Қабылдады _____

(монтаждау ұйымы өкілінің лауазымы,

тегі, аты, әкесінің (болған жағдайда) (қолы)

Өрт қауіпсіздігі қағидаларына

Өрт хабарлағыштарын тиісті нормаларға сәйкес орналастыру

извещателем

8.3.2 Размещение точечных дымовых пожарных извещателей
8.3.2.1 Площадь, контролируемая одним точечным дымовым пожарным извещателем, а также максимальное расстояние между точечными пожарными извещателями, точечными пожарными извещателями и стеной, необходимо определять по Таблице 14, но не превышая величин, указанных в технических условиях и паспортах на точечные пожарные извещатели.

Таблица 14 - Размещение точечных дымовых пожарных извещателей

Высота защищаемого помещения, м	Средняя площадь, контролируемая одним пожарным извещателем, м ²	Максимальное расстояние ¹ , м	
		между пожарными извещателями	от пожарного извещателя до стены
до 3,5 включ.	до 85 включ.	9,0	4,5
св. 3,5 до 6,0 включ.	до 70 включ.	8,5	4,0
св. 6,0 до 10,0 включ.	до 65 включ.	8,0	4,0
св. 10,0 до 12,0 включ.	до 55 включ.	7,5	3,5

Примечания:
1 Расстояния между пожарными извещателями и от пожарного извещателя до стены, приведенные в таблице, принимаются по кратчайшему расстоянию.
2 Если точечные дымовые пожарные извещатели устанавливаются в помещениях шириной менее 3 м или под фальшполом или над фальшпотолком и в других пространствах высотой менее 1,7 м, то расстояние между извещателями, указанными в таблице, допускается увеличивать в 1,5 раза.
3 Расстояния размещения точечных дымовых пожарных извещателей, приведенные в таблице, допускается увеличивать из расчета 1% на каждый 1° наклона, но не более 25%, при установке точечных пожарных извещателей в самом высоком месте наклонного потолка.
4 Если строительные конструкции выступают от потолка на расстояние более 0,4 м, а образуемые ими отсеки по ширине меньше 0,75 м, то контролируемую пожарными извещателями площадь, указанную в таблице, необходимо уменьшать на 40%.
5 Если на потолке имеются выступающие части от 0,08 до 0,4 м, то контролируемая пожарными извещателями площадь, указанная в таблице, должна быть уменьшена на 25%.
6 Если потолок имеет фигурный профиль, то наклон потолка необходимо рассчитывать по среднему значению наклона.

необходимо определять по таблице 17, но не превышая величин, указанных в технических условиях и паспортах на извещатели.

Таблица 17 - Требования к размещению точечных тепловых пожарных извещателей

Высота защищаемого помещения, м	Средняя площадь, контролируемая одним пожарным извещателем, м ²	Максимальное расстояние, м	
		между пожарными извещателями	от пожарного извещателя до стены
1	2	3	4
до 3,5 включ.	до 25 включ.	5,0	2,5
св. 3,5 до 6,0 включ.	до 20 включ.	4,5	2,0
св. 6,0 до 9,0 включ.	до 15 включ.	4,0	2,0

Примечания:
1 Расстояния между пожарными извещателями и от пожарного извещателя до стены, приведенные в таблице, принимаются по кратчайшему расстоянию.
2 Если строительные конструкции выступают от потолка на расстояние более 0,4 м, а образуемые ими отсеки по ширине меньше 0,75 м, то контролируемую пожарными извещателями площадь, указанную в таблице, необходимо уменьшать на 40%.
3 Если на потолке имеются выступающие части от 0,08 до 0,4 м, то контролируемая пожарными извещателями площадь, указанная в таблице, должна быть уменьшена на 25%.

8.3.4 Размещение точечных тепловых пожарных извещателей

8.3.4.1 Площадь, контролируемая одним точечным тепловым пожарным извещателем необходимо определять по таблице 17, но не превышая величин, указанных в технических условиях и паспортах на извещатели.

Таблица 17 - Требования к размещению точечных тепловых пожарных извещателей

Высота защищаемого помещения, м	Средняя площадь, контролируемая одним пожарным извещателем, м ²	Максимальное расстояние, м	
		между пожарными извещателями	от пожарного извещателя до стены
1	2	3	4
до 3,5 включ.	до 25 включ.	5,0	2,5
св. 3,5 до 6,0 включ.	до 20 включ.	4,5	2,0
св. 6,0 до 9,0 включ.	до 15 включ.	4,0	2,0
Примечания: 1 Расстояния между пожарными извещателями и от пожарного извещателя до стены, приведенные в таблице, принимаются по кратчайшему расстоянию. 2 Если строительные конструкции выступают от потолка на расстояние более 0,4 м, а образуемые ими отсеки по ширине меньше 0,75 м, то контролируемую пожарными извещателями площадь, указанную в таблице, необходимо уменьшать на 40%. 3 Если на потолке имеются выступающие части от 0,08 до 0,4 м, то контролируемая пожарными извещателями площадь, указанная в таблице, должна быть уменьшена на 25%.			

Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі қағидаттары

Нормативтік база

Өрт қауіпсіздігі қағидалары мен ҚР қолданыстағы құрылыс нормаларының талаптарын сақтау

Жауапкершілік

Жауапты тұлғаны тағайындау және жүйелерді пайдалану жөніндегі функцияларды нақты бөлу

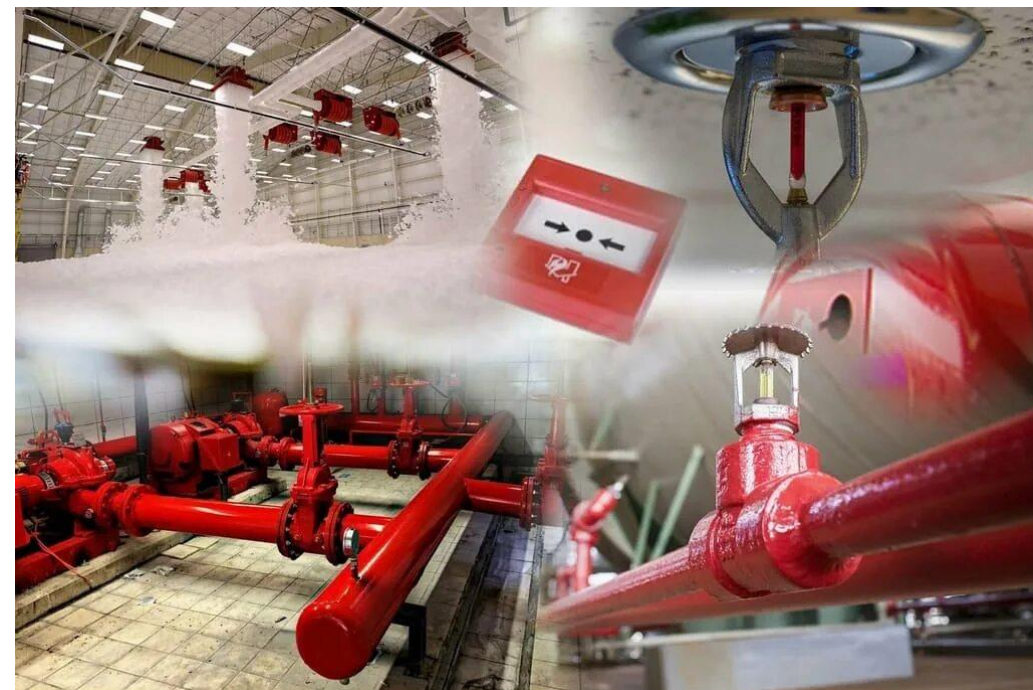
Техникалық қызмет көрсету

Кестеге сәйкес рұқсаты бар ұйымдардың тұрақты жоспарлы қызмет көрсетуі

Құжат айналымы

Объектіде пайдалану және жобалық құжаттаманың толық жиынтығын жүргізу

5. Қосымша

Отқа төзімділік дәрежесіне байланысты дүңгіршектер мен павильондар арасындағы өртке қарсы қашықтықтар

Дүңгіршектер мен павильондардың отқа төзімділік дәрежесіндегі қашықтық, метрмен	I,II,III	IIIa. IIIб, IV, IVa, V
I, II, III	6	8
IIIa, IIIб, IV, IVa, V	8	10

Дәнекерлеу және отпен жүргізілетін жұмыстар орындары

Дәнекерлеу және басқа да отпен жүргізілетін жұмыстар орындары мынадай болып қарастырыл

1. Тұрақты орындар

Осы мақсаттар үшін арнайы жабдықталған цехтарда, шеберханаларда немесе ашық алаңдарда ұйымдастырылады.

2. Уақытша орындар

Отпен жүргізілетін жұмыстар салынып жатқан немесе реконструкцияланатын ғимараттарда, тұрғын үйлерде және басқа құрылыстарда, кәсіпорын аумақтарында жабдықты жөндеу немесе құрылыс конструкцияларын монтаждау мақсатында тікелей жүргізілген кезде.

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын ұйымдастыру

Орталықтандырылған жабдықтау

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындары 10 посттан артық (дәнекерлеу, кесу шеберханалары) ұйымдастырылған кезде орталықтандырылған электр және газбен жабдықтау қарастырылады.

Қосалқы баллондар (10 постқа дейін)

Дәнекерлеу шеберханасында 10-нан аспайтын дәнекерлеу посты болған кезде әрбір пост үшін оттегі және жанғыш газы бар бір-бірден қосалқы баллон ұстауға жол беріледі. Қосалқы баллондар жанбайтын материалдардан жасалған қалқандармен қоршалады немесе шеберханаға арнайы жапсаржайларда сақталады.

Едендерге қойылатын талаптар

Дәнекерлеу жұмыстарының тұрақты орындары ұйымдастырылған үй-жайлардағы едендер жанбайтын материалдардан жасалады. Бөлшектер алдын ала қыздырылмай дәнекерленетін үй-жайларда жанбайтын негізде ағаш шеткі едендер жасауға рұқсат етіледі.

Шекті мән: 10 пост

Негізгі нормативтік шек — 10 дәнекерлеу посты — жабдықтау жүйесіне (орталықтандырылған немесе жеке), сондай-ақ қосалқы баллондарды сақтауға қойылатын талаптарды айқындайды.

Едендер бойынша рұқсат етілетін ерекшелік

Жанбайтын негіздегі ағаш шеткі едендер бөлшектерді дәнекерлеу алдында алдын ала қыздыру болмаған жағдайда ғана рұқсат етіледі. Қалған барлық жағдайларда — тек жанбайтын материалдар.

Персоналға қойылатын талаптар және тұрақты орындарды айқындау

Персоналдың біліктілік талаптары

Дәнекерлеу және басқа да отпен жүргізілетін жұмыстарды белгіленген тәртіппен өрт-техникалық минимумнан өтіп, өрт қауіпсіздігі қағидаларының талаптарын білу бойынша сынақ тапсырған тұлғалар жүзеге асырады.

- ❑ Өрт-техникалық минимумнан өткені расталмаған тұлғаларды отпен жүргізілетін жұмыстарға жіберуге жол берілмейді.

Тұрақты орындарды айқындау

Ашық алаңдардағы және арнайы шеберханалардағы отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындары кәсіпорын (ұйым) басшысының бұйрығымен айқындалады.

Басшының жауапкершілігі

Кәсіпорын басшысы отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын өкімдік құжатпен ресми бекіту үшін ұйымдастырушылық жауапкершілікте болады.

Өрт-техникалық минимум

Белгіленген тәртіппен өткен міндетті оқыту

Сынақ тапсыру

Өрт қауіпсіздігі қағидалары талаптарын білуді растау

Басшының бұйрығы

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын ресми айқындау

Уақытша отпен жүргізілетін жұмыстарды өткізуге рұқсат

Уақытша электрмен дәнекерлеу және басқа да отпен жүргізілетін жұмыстарды өткізуге рұқсатты ұйымның құрылымдық бөлімшесінің басшысы немесе оның орынбасары қауіптілігі жоғары жұмыстарды орындауға арналған наряд-рұқсатпен ресімдейді. Наряд-рұқсат Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 28 тамыздағы № 344 бұйрығымен бекітілген қауіптілігі жоғары жағдайларда жұмыстарды жүргізу кезінде наряд-рұқсаттарды ресімдеу және қолдану қағидаларына сәйкес рәсімделеді (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21151).

Рұқсатты кім береді

- Ұйымның құрылымдық бөлімшесінің басшысы
- Құрылымдық бөлімше басшысының орынбасары

Нормативтік негіз

- Қауіптілігі жоғары жұмыстарды орындауға арналған наряд-рұқсат
- ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 28.08.2020 ж. № 344 бұйрығы
- НҚА тіркеу нөмірі: № 21151

Наряд-рұқсат

Басшы немесе оның
орынбасарының
беруі

Өтінім

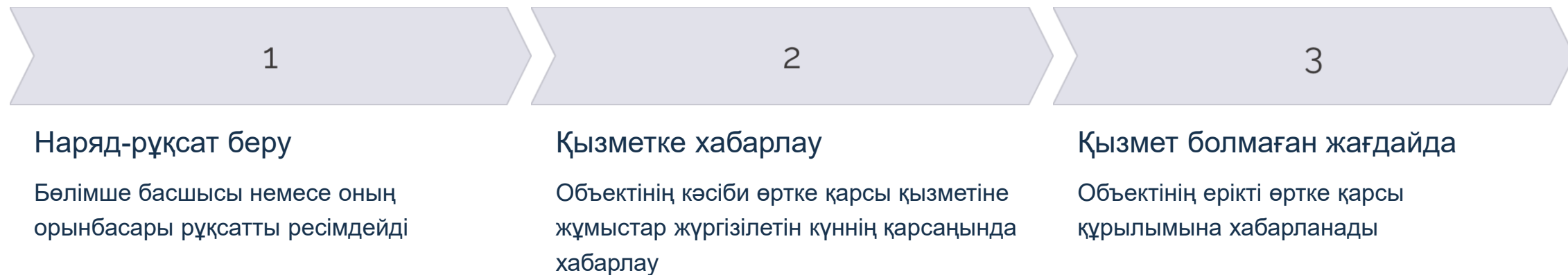
Отпен жүргізілетін
жұмыстарға өтінім
беру

Жұмыстардың басталуы

Уақытша
жұмыстарды рұқсат
етілген түрде
орындау

Уақытша отпен жүргізілетін жұмыстарды бақылау

Уақытша электрмен дәнекерлеу және басқа да отпен жүргізілетін жұмыстарды уақтылы бақылауды қамтамасыз ету мақсатында ұйымның құрылымдық бөлімшесінің басшысы немесе оның орынбасары берілген наряд-рұқсат негізінде осы жұмыстардың жүргізілетіні туралы объектінің кәсіби өртке қарсы қызметіне хабарлайды, ал ол болмаған жерде ерікті өртке қарсы құрылымға жұмыстар жүргізілетін күннің қарсаңында хабарлайды.

 Өртке қарсы қызметке немесе ерікті құрылымға хабарлау жұмыс жүргізілетін күннің қарсаңында жүзеге асырылады — жұмыс басталатын күні емес.

**Уақытша отпен жүргізілетін жұмыстар орнын
тексеру**

**Өрт қауіпсіздігіне жауапты объект басшысы немесе басқа лауазымды тұлға уақытша
отпен жүргізілетін жұмыстар орнының
жұмыстар аяқталғаннан кейін 3–5 сағат ішінде тексерілуін қамтамасыз етеді.**

Отпен жүргізілетін жұмыстардағы өрт сөндіру құралдары

Өрт сөндіргіш

Отпен жүргізілетін жұмыстардың әрбір орнында міндетті болатын алғашқы өрт сөндіру құралы

Құм салынған жәшік және күрек

Алғашқы өрт сөндіру құралдары жиынтығының міндетті элементі

Су құйылған шелек

Алғашқы өрт сөндіру құралдарының міндетті жиынтығына кіреді

Өрт жеңдері

Ішкі өртке қарсы су құбыры болған кезде — өрт қрандарынан оқпандары бар жеңдер жұмыс орнына дейін төселеді

Қызметкерлердің міндеттері

Отпен жүргізілетін жұмыстарға қатысатын барлық жұмысшылар алғашқы өрт сөндіру құралдарын шебер пайдаланады.

Жауапты тұлғаның міндеттері

Отпен жүргізілетін жұмыстардың қауіпсіз жүргізілуін қамтамасыз ететін тұлға жұмыс басталар алдында жұмыс орнында өрт сөндіру құралдарының болуын тексереді.

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын орналастыруға қойылатын шектеулер

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын өрт қауіпті және жарылыс-өрт қауіпті үй-жайларда орналастыруға жол берілмейді.

Өрт қауіпті үй-жайлар

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын орналастыруға тыйым салынады. Үй-жай санаты өндірістік үй-жайларды жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша жіктеудің қолданыстағы нормаларына сәйкес айқындалады.

Жарылыс-өрт қауіпті үй-жайлар

Отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындарын орналастыруға тыйым салынады. Бұл шектеу жарылыс-өрт қауіпті санаттарға жатқызылған барлық үй-жайларға қолданылады.

⊗ Бұл тыйым сөзсіз және ешқандай ерекшелікке жол бермейді. Көрсетілген санаттардағы үй-жайларда отпен жүргізілетін жұмыстардың тұрақты орындары ешбір жағдайда ұйымдастырылмайды.

Жабдықты жарылыс-өрт қауіпсіз күйге келтіру

Отпен жүргізілетін жұмыстар қарастырылған технологиялық жабдық мынадай тәсілдермен жарылыс-өрт қауіпсіз күйге келтіріледі:

1 Жарылыс-өрт қауіпті заттардан босату

2 Жұмыс істеп тұрған коммуникациялардан ажырату

Отпен жүргізілетін жұмыстарға дайындалу үшін пайдаланылатын коммуникацияларды қоспағанда.

3 Алдын ала тазалау, жуу, буландыру, желдету, сорбция, флегматизация

Буландыру кезіндегі бу температурасы

Технологиялық жабдықтың ішінде буландыру үшін берілетін су буының температурасы жанғыш будың (газдың) өздігінен тұтану температурасының 80%-ына тең болып қабылданады.

Жуу шарттары

Технологиялық жабдықты жуу ондағы булардың (газдардың) концентрациясы олардың тұтану шектерінен тыс болған кезде немесе электростатикалық қауіпсіз режимде жүргізіледі.

Үй-жайлар мен жабдықтарды тазалау

Отпен жүргізілетін жұмыстар орындалатын үй-жайларды, сондай-ақ жабдықтар мен коммуникацияларды тазалау жарылыс қауіпті бу-ауа және шаң-ауа қоспаларының түзілуін және тұтану көздерінің пайда болуын болдырмайтын тәсілмен жүзеге асырылады.

Тазалау әдісіне қойылатын талап

Қолданылатын тазалау тәсілі жұмыс жүргізілетін аймақта жарылыс қауіпті бу-ауа және шаң-ауа қоспаларының түзілу мүмкіндігін, сондай-ақ кез келген тұтану көздерінің пайда болуын толық болдырмауы тиіс.

Жабылатын ойықтардың тізбесі

- Бақылау люктері мен люкшелер
- Технологиялық люктер мен люкшелер
- Желдету ойықтары мен тесіктері
- Монтаждау ойықтары мен тесіктері
- Жабындардағы, қабырғалар мен арақабырғалардағы өзге ойықтар

Іргелес үй-жайларды қызған бөлшектерден қорғау

Қызған металл бөлшектерінің іргелес үй-жайларға және көршілес қабаттарға түсуін болдырмау мақсатында отпен жүргізілетін жұмыстар орындалатын үй-жайлардың жабындарындағы, қабырғалары мен арақабырғаларындағы барлық бақылау, технологиялық және басқа люктер (люкшелер), желдету, монтаждау және басқа ойықтар (тесіктер) жанбайтын материалдармен жабылады.

Жабуға арналған материал

Барлық көрсетілген ойықтар мен тесіктер тек жанбайтын материалдармен жабылады. Бұл мақсаттар үшін жанғыш немесе қиын жанатын материалдарды қолдануға жол берілмейді.

Шараның мақсаты

Қызған металл бөлшектерінің іргелес үй-жайларға және ғимараттың көршілес қабаттарына таралуын болдырмау.

Отпен жүргізілетін жұмыстар орнын жанғыш заттардан тазалау

Отпен жүргізілетін жұмыстар орны Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы №55 бұйрығымен бекітілген Өрт қауіпсіздігі қағидаларына 13-қосымшада көрсетілген радиуста жанғыш заттар мен материалдардан тазартылады.

Көрсетілген радиустар шегіндегі жанғыш материалдардан жасалған құрылыс конструкциялары, еден төсемдері, әрлеу мен қаптау, сондай-ақ оқшаулау және жабдық бөліктері ұшқындардың түсуінен металл экрандармен немесе жанбайтын материалдармен қорғалады және қажет болған жағдайда сумен суландырылады.

Дәнекерлеу және кесу жұмыстарын жүргізу орнын қоршау

Ғимараттар мен үй-жайларда конструкцияларында жанғыш материалдар қолданылған дәнекерлеу және кесу жұмыстары жүргізілетін орын жанбайтын материалдан жасалған тұтас қалқамен қоршалады. Қалқаның биіктігі кемінде 1,8 м, ал қалқа мен еден арасындағы саңылау 0,05 м-ден аспауы тиіс. Қызған бөлшектердің ұшуын болдырмау үшін бұл саңылау ұяшық өлшемі 1,0x1,0 мм-ден аспайтын жанбайтын материалдан жасалған тормен қоршалады.

Аумақты тазалау аймағының ең аз радиусы

Аумақты тазалау аймағының ең аз радиусы

Еден немесе іргелес аумақ деңгейінің үстіндегі дәнекерлеу нүктесінің биіктігі, метрмен	Тазалау аймағының ең аз радиусы, метрмен
0	5
2	8
3	9
4	10
6	11
8	12
10	13
10-нан жоғары	14

Өрт қауіпсіздігі қағидаларына 13-қосымша